

Tednik

Glasiło Socialistične zveze delovnega ljudstva

Ptuj, 19. januarja 1968

Št. 3

Leto XXI.

Izvod 0,50 N din, 50 S din

TE DNI

PO SVETU

Titova misija miru in prijateljstva

Neumorni borec za mir in mednarodno sodelovanje — predsednik Tito — je te dni na novem potovanju prijateljstva, tokrat po Aziji in Afriki. Za našim predsednikom je že tridnevni obisk v Afganistanu, kjer se je pogovarjal predsednik s svojim starim znancom Zahirom Sahom.

Tito je potem obiskal še Pakistan in je prišel v sredo v Kambodžo. Potem bo obiskal še Indijo ter v Afriki Etiopijo.

Kot poročajo novinarji iz Kabula, so potekali jugoslovansko-afganistanski razgovori v duhu odprtega in popolnega razumevanja. To je bilo mogoče pričakovati, ker imata Jugoslavija in Afganistan kot neuvrščeni deželi že dolgo leta ali podobna stališča o mnogih svetovnih vprašanjih. Od mednarodnih tem sta posvetila Tito in Zahir Sah posebno pozornost vojni v Vietnamu, krizi na Blaznem vzhodu po lanski vojni med Izraelom in arabskimi državami kakor tudi pripravam na bližnji svetovno ekonomsko konferenco v New Delhiju. V Kabul so obojestransko opozorili na možnosti jugoslovansko-afganistanskega sodelovanja, zlasti na gospodarskem področju.

Predsednik Tito je s svojimi sodelavci obiskal oba dela Pakistana ter imel več razgovorov z vodilnimi državniki te dežele, predvsem seveda s predsednikom Ajubom Kanom. Tudi v teh razgovorih je bila ugotovljena podobnost stališč v pogledih na mednarodno dogajanje ter ugotovljene nadaljnje možnosti za poglobitev sodelovanja med obema državama.

Poglabljanje odnosov z Italijo

Odnosi med Italijo in Jugoslavijo so zgled nečesa, kar je več kot miroljubna koeksistencija. S temi besedami je predsednik italijanske vlade Aldo Moro ocnil stvarnost ob Jadranskem morju pred obiskom predsednika zveznega izvršnega sveta Mika Spiljaka v Rimu. Uradni jugoslovansko-italijanski razgovori so trajali dva dni, v njih pa so posvetili posebno pozornost konkretnim oblikam sodelovanja med našima sosednima deželama.

Dolgoletna obojestransko želja, da bi živeli kot dobri sosede, je rodila vidne rezultate

in Italija je postala eden od najpomembnejših partnerjev Jugoslavije. Tokrat sta se predsednika vlad v Rimu dogovarjala, kako bi te odnose še poglobila, začeli z gospodarskim, kulturnim in regionalnim ter političnim sodelovanjem.

V času bivanja predsednika zveznega izvršnega sveta Mika Spiljaka v Rimu so ga sprejeli predsednik republike Italije Saragat ter papež Pavel VI. Predsednik Saragat je sprejel vabilo predsednika Tita, da uradno obišče Jugoslavijo.

Novi šef KPČS

Po maratonskih razpravah v decembru in v začetku januarja o izpolnitvi partijske, državne in gospodarske dejavnosti CK KPČS je bil izbran za prvega sekretarja CK Aleksander Dubček. Na čelu čehoslovaške partije je bil doslej Antonín Novotný, ki je istočasno tudi predsednik republike. Dubček je prišel s položaja prvega sekretarja CK KP Slovaške.

Po spremembah v vrhu vodstva KPČS pričakuje vrsto sprememb v čehoslovaškem političnem življenju, vključno spremembe v vladi. Mislijo, da bo glede na obsežnost posla, ki ga je s tem v zvezi potrebno opraviti, to prva rotacija vodilnih ljudi in drugih funkcionarjev na čehoslovaškem. Medtem pa tudi ne izključujejo možnosti, da se bo to vse zavleklo do konca leta, ker bi to rotacijo lahko izpeljali tudi ob jesenskih volitvah v skupščino Čehoslovaške.

Odložen arabski vrh

Svet arabske lige je sklenil, da se odloži za nedoločen čas sestanek šefov arabskih držav, ki je bil že dogovorjen. Sestanek bi moral biti 17. januarja v marokanski prestolnici Rabatu in bi naj na njem določili skupno politiko arabskih dežel v odstranjevanju posledic lanske letošnje vojne na Blaznem vzhodu.

Težave glede tega sestanka so nastale zaradi stališča Saudove Arabije, katere politika celo do nekaterih arabskih držav ni v skladu s težnjami večine dežel Arabske lige. Vendar je treba medtem povedati, da stališče Saudove Arabije ni edini vzrok, da je bil arabski sestanek na vrhu odpovedan. DMP

Danes

SKUPNE MOČI ZA RAZVOJ GOSTINSTVA IN TURIZMA str. 2

RANA URA, ZLATA URA? str. 3

SESTAVKI IZ OBCIN SLOV. BISTRICA, LENART, PTUJ str. 4

TELEVIZOR ZA SOLO V PESTERNIKU str. 5

ZGODOVINSKI SESTAVKI str. 6

ZA VSAKOGR NEKAJ str. 7

Tiskovna konferenca v Ptuj

RTV Ljubljana prireja v prihodnjih dneh v Ptuj tiskovno konferenco. Udeležili se je bodo predstavniki občinske skupščine, ZK, SZDL, ZM, OSS in delovnih organizacij iz Ptuja. Razpravljali bodo o uresničevanju in uveljavljanju sklepov prve konference samoupravljalcev občine Ptuj. Tiskovne konference se bodo udeležili tudi predstavniki republikanskih forumov: Ivo Janžekovič, predsednik republiškega sveta sindikatov, Zoran Polič, zvezni poslanec, Vera Kolarik, predsednik organizacijsko-političnega zbora, Leopold Kresc, predsednik gospodarske zbornice Slovenije in drugi. Točen datum tiskovne konference bo objavljen prek radia Ptuj.

OBČINA ORMOŽ

Krajevne konference SZDL

Na območju ormoške občine so v tem času krajevne konference SZDL. Doslej so bile že na Kogu, v Ključarovcih in pri Tomažu. Bile so dobro obiskane. Osrednje teme na konferencah so bili problemi v zvezi s kooperacijo in delo krajevnih skupnosti. Na Kogu so se na konferenci zmenili o novem krajevnem samopriskevku. V kratkem bodo v občini tudi konference kooperantov. O njih smo že pisali in bodo podrobneje obravnavale že nakazane probleme v zvezi s kooperacijo.

V marcu asfalt od Slov. Bistrice do Črešnjevca

Po dokaj burnih razpravah in potem ko je od prvih želja po asfaltiranju ceste od Slovenske Bistrice do železniške postaje v Črešnjevcu steklo že precej več po Bistrici, so končno le prišli do sklepa, da je potrebno cesto čimprej asfaltirati.

Tako so se konec minulega leta vlekli žolčne razprave, kdo bo prispeval in koliko bo kdo prispeval za asfaltiranje te ceste v dolžini skoraj starih kilometrov.

Zbrati je bilo namreč treba 55 milijonov starih dinarjev, kar je polovica potrebnih sredstev za asfaltiranje. Drugo polovico bo prispeval republiški sklad za ceste. Sredstva so sedaj že skoraj zagotovljena in čakajo samo na nekaj podjetij, ki še niso odobrila svojega deleža za asfaltiranje.

Dela se bodo začela v mesecu marcu, končala pa bi se naj ob predvidenem roku, to je konec maja. Dela bo opravilo cestno podjetje Maribor. -b

Zaposlovanje v Ljutomeru

Kje nova delovna mesta?

V ponedeljek, 15. januarja, je bil v Ljutomeru sestanek predstavnikov ekonomskega centra Maribor, ki izdeluje obširno analizo zaposlovanja prebivalstva severovzhodne Slovenije, in predstavnikov občinske skupščine Ljutomer. Kot je znano, pripravlja mariborski ekonomski center navedeno analizo za občine Ptuj, Slovensko Bistrico, Radlje, Maribor, Lenart, Ormož, Ljutomer, Gornjo Radgono, Mursko Soboto in Lendavo do leta 1976. Izdelava takšne analize je nujna, saj se je že pri sestavljanju srednjeročnih programov, ki pa niso v celoti nakazali problematike, ugotovilo, da bo potrebno podvzeti določene ukrepe za nadaljnji razvoj nekmetijskih gospodarskih področij. Pri tem pa vsekakor ne

moremo zanemariti predvidevanj dolgoročnega razvoja Slovenije, po katerem se pričakuje večja zaposlenost prebivalstva v ljubljanski regiji, medtem ko se za ta del Slovenije predvideva počasnejša stopnja rasti gospodarstva in s tem seveda manjše možnosti za zaposlitev prebivalstva. To pa je vsekakor neugodno, saj so izračuni pokazali, da je potrebno v tem delu Slovenije v obdobju 1968 do 1976 na novo odpreti 24.386 delovnih mest v družbenem in zasebnem sektorju gospodarstva in v družbenih dejavnostih. Zato bo vsekakor potrebno ugotoviti, kako zaposliti potencialno delovno silo (24.386), ki je izračunana in ugotovljena in bo v letu 1976 iskala zaposlitev v družbenem in zasebnem sektorju nekmetijskih

skih področij. Ze iz teh nekaj navedenih podatkov lahko sklepamo, da bo analiza odgovorila na marsikatero sedaj nejasno vprašanje v zvezi z zaposlovanjem in perspektivo nadaljnje razvoja gospodarstva v tem delu naše republike.

ALI SE BO LAHKO ZA 1054 NOVIH MOČI NASLO DELO

Na ljutomerskem posvetovanju so bile obravnavane vse možnosti zaposlovanja, tako v zasebnem in družbenem sektorju kmetijstva kot v trgovini, obrti, industriji in gostinstvu. Na podlagi izračunov ekonomskega centra se predvideva, da bo potrebno do leta 1976 v Ljutomeri občini na novo odpreti 1054 delovnih mest. Od teh bi morali v industriji zaposliti 698 novih delovnih moči. To pa ni mogoče, kot je bilo ugotovljeno na posvetovanju, niti z investicijami niti z boljšim izkoriščanjem kapacitet. Podoben problem se pojavlja in se bo na področju zaposlovanja v obrti, saj je znano, da je na področju ljutomerske občine registriranih nekaj nad 200 obrtnikov. Obrt bo v glavnem reševala odvisno delovno silo v ostalih panogah gospodarstva. Prav tako ni večjih možnosti za zaposlitev v ostalih gospodarskih panogah. Poleg tega pa še moramo omeniti, da je s področja ljutomerske občine nad 600 zaposlenih prebivalcev v tujini in od teh jih je več kot polovica iz zasebnega sektorja kmetijstva.

To je le nekaj odprtih vprašanj, ki so vsekakor pereča in bodo strokovnjakom ekonomskega centra v glavnem služila za dokončno izdelavo analize. V njej bodo obravnavani tudi ukrepi za rešitev zelo perečega vprašanja sedanjega in prihodnjega časa v vseh navedenih občinah. -p

Novi predpisi o samoupravnih organih?

Predlog, da se ukine obvezna reelekcija direktorjev in da se izvršijo še druge spremembe v zakonu o volitvah vodilnih funkcionarjev v delovnih organizacijah, je zopet spodbudil razpravo o tem, če sedanji zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja ustreza trenutnim potrebam samoupravljanja. Razprava o teh vprašanjih traja že dve leti, vendar je edini dosedanj rezultat ta, da so spremembe potrebne. Kakšne bi naj bile te spremembe, je razvidno iz najnovejšega predloga.

Volilni postopek

Ena izmed splošnih pripomb je, da obstoječi zakon zavlačuje volilni postopek in da bi ga bilo treba poenostaviti. Precej je razširjeno tudi mnenje, da je potrebno s temeljnim zakonom zagotoviti enotnost volilnega sistema, da pa je treba konkretne določbe prepustiti republikam in delovnim organizacijam.

Mec novimi določbami bi naj bila ta, da bi imeli kooperanti pravico do volitev tudi v primeru, če podpisajo pogodbo za eno leto ali manj. V statutih nekaterih združenj in kmetijskih kombinatov so namreč določbe, da lahko sodelujejo kooperanti pri volitvah organov upravljanja pod pogojem, če so podpisali pogodbo o kooperaciji za več kot eno leto.

Mislilo, da bi bilo potrebno ta pogoj ublažiti, posebej še, ker podpisujejo kooperanti pogodbe praviloma na leto dni ali manj ter glede na to ne morejo sodelovati pri upravljanju celovne organizacije, s katero poslovno sodelujejo.

Neenakopraven položaj

Mnogo je pripomb na določbo, da voli vsaka delovna enota v delavski svet svojemu številu ustrezno število delegatov. S tem so v neenakopraven položaj manjše delovne enote z višjim nivojem tehnične opremljenosti in višjo strokovno izobrazbo delavcev. Te pripombe je mogoče najpogosteje slišati v delovnih organizacijah, kjer opravlja glavno in temeljno dejavnost manjše število zaposlenih z višjimi kvalifikacijami, medtem ko večina članov z nižjo strokovno kvalifikacijo temeljni dejavnosti samo stree, pa lahko s preglasovanjem postanejo trenutni interesi te večine dominantni.

Glede na to predlagajo, da je treba uvesti v volitve članov delavskega sveta, ki jih volijo celovne enote, poleg števila zaposlenih še druge kriterije. To bi bila npr. narava in pomen posameznih enot za delovno organizacijo, njihov delež pri ustvarjanju dohodka. Temu stališču nasprotuje tisto, ki trdi, da delež pri ustvarjanju dohodka ne more biti kriterij, ki bi bil v skladu z ustavo, ker bi na ta način zaposleni ne bili enakopravni.

Novi kvorum

Pogosto zaradi tega, ker število navzočih ne ustreza zahtevanemu kvorumu, niso možni zbori delovnih ljudi. Glede na to pred-

OK SZDL Ormož o reelek ciji direktorjev

Začetek razprave

V sredo, 10. januarja t. l., je občinska konferenca SZDL sklicala sestanek, da bi razpravljala o reelekciji direktorjev v delovnih organizacijah. Prisotni so bili predstavniki občinske skupščine, člani komisije za imenovanje direktorjev in komisije za statute v delovnih organizacijah, kakor tudi predstavniki nekaterih delovnih organizacij.

VLADO OŽBOLT, predsednik občinske konference SZDL Ormož je prisotne seznanil z najosnovnejšimi značilnostmi letošnje »zamenjave« oziroma reelekcije direktorjev delovnih organizacij v ormoški občini, ki bo zajela med drugim Delavsko univerzo Ormož, osnovno šolo Središče, tovarno Jože Kerenčič in še nekatere druge delovne organizacije. Čeprav reelekcija v tem letu v ormoški občini ne bo zajela večine delovnih organizacij, je potrebno temu vprašanju posvetiti vso pozornost, saj se je potrebno pri tem vprašanju pogovariti o kadrovskih in drugih problemih. Statuti v delovnih organizacijah so prezahtevni, ker se v njih zahteva višja izobrazba, daljši delovni staž in podobno. Morali bi zahtevati ostro mejo med delovno dobo in prakso na vodilnih delovnih mestih, ker s sedanjim načinom obravnavanja onemogočamo zasedbo mlajšim kadrom. Komisija za statute bi se morala sestati in sprožiti postopek za spremembo statotov. Prav tako bi se bilo potrebno pogovoriti o obsegu reelekcije, ker premalo govorimo o ostalih delovnih mestih, za katere se zahteva primerna šolska izobrazba. Vendar pa vprašanje timskega dela strokovnega vodstva podjetij v ormoški občini ne pride v poštev v takšnem obsegu kot v drugih občinah, kjer imajo večje delovne organizacije. Vsekakor pa reelekcija ne pomeni in ne more biti enkratno dejanje, ampak mora predstavljati stalno skrb vseh družbenopolitičnih dejavnikov, ker je potrebno njeno iz-

vedbo temeljito pripraviti, da bi lahko te spremembe prinesle določene izboljšave. Komisija za imenovanje direktorjev bi morala skupno s komisijo za statute preučiti statutarne določila in na podlagi izčrpane razprave, v kateri bi naj sodelovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, pripraviti priporočila za delovne organizacije, da bi lahko te kvalitetno izvršile pomebno, že omenjeno nalogo.

Nekaj ugotovitev iz razprave

DRAGO PINTARIČ, sekretar občinskega komiteja pri občinski konferenci ZKS Ormož, se je v razpravi zavzel, da je potrebno pri reelekciji upoštevati pri vsakem kandidatu, ki je bil do sedaj direktor, kaj je praktično naredil za delovno organizacijo, ali jo je uspešno vodil. Nadalje je poudaril, da je potrebno tistim direktorjem, ki so uspešno vodili delovno organizacijo, dati prednost pred tistimi, ki imajo prednosti samo na papirju. Zato naj dobri direktorji ostanejo.

FRANC DEBELJAK je med drugim povedal, da so v tovarni Jože Kerenčič že pripravljeni na reelekcijo, vendar jih zanima sam postopek.

In zaključki

Ob koncu razprave so sprejeli sklepe, v katerih poudarjajo, da je potrebno analizirati določila statotov o reelekciji delovnih mest. Določila morajo biti v skladu s potrebami delovne organizacije, srednješolske izobrazbe in pet let delovne prakse pa minimalna pogoja za imenovanje direktorjev. Če se direktorjevo delo tretira kot timsko, potem je potrebno obvezno reelekcijo razširiti na vsa vodilna delovna mesta. Prav tako je potrebno analizirati trenutno zasedbo delovnih mest, posebno v tistih delovnih organizacijah,

Občani

in nov delovni čas občinske uprave v Lenartu

O uvajanju novega delovnega časa v občinski upravi v Lenartu smo na kratko poročali že v prejšnji številki Tednika. Iz razgovora s predsednikom skupščine občine Lenart Edijem Zorkom smo zvedeli, da novi delovni čas, ki ga uvajajo v republiški in zvezni upravi, za lenartsko razmere ni primeren. Prav to so v razgovoru potrdili nekateri občani. Zakaj? Iz dveh preprostih razlogov, ki sta specifična za večino občinskih skupščin. 1. Občina kot temeljna družbenopolitična skupnost ima skoraj vsak dan neposreden stik z občani in je prav iz tega razloga potrebno prilagoditi delovni čas občinske uprave njihovim željam. 2. Konkretno v občini Lenart, ki je izrazito kmetijska občina, želijo občani opraviti vse zadeve v zgodnjih jutranjih urah, ker drugače izgubljajo dragoceni delovni čas, ki ga narekuje neodložljivo de-

lo na polju in v vinogradu.

Z navedenima problemoma se ne srečujeta zvezna in republiška uprava in je prav opisana specifičnost pri delu občinske uprave — konkretno v Lenartu — problem, ki mu bo potrebno posvetiti več pozornosti.

Pri uvajanju novega delovnega časa v občinski upravi se pojavlja še drug ne tako pereč problem, ki zadeva delavca, zaposlenega v občinski upravi. V prizadetih družinah se pojavlja vprašanje, kdaj bodo lahko žene, ki nimajo gospodinjinske pomočnice, skuhalo kosilo, in kdo bo poskrbel za otroke, kjer ni urejenega otroškega varstva.

Kot kaže trenutno razpoloženje o novem delovnem času občinske uprave v Lenartu, bodo, upoštevajoč želje občanov, delovni čas prilagodili njihovim potrebam. Tako bo tudi najbolj prav. J. S.

Poldrugo milijardo realizacije v minulemu letu

Gozdno gospodarstvo Maribor ima v bistriški občini več svojih obratov. Tako gospodarita obrata v Oplotnici in Slovenski Bistrici z več kot 17 tisoč hektari gozdov. Od tega jih je v zasebnem sektorju več kot enajst tisoč.

Vendar pri gozdnem obratu ne skrbijo samo za posek, ampak tudi za gozdozgoj in negovanje gozdov. Tako letno gozdozgoj približno 60 hektarov gozdov, okrog 200 hektarov gozdov pa vsako leto urejajo in čistijo.

V letošnjem letu je tako gozdno gospodarstvo priiskalo poldrugo milijardo starih dinarjev, ko je posekalo več kot 75 tisoč kubičnih metrov hlodovine. -p

Rana ura, zlata ura?

Petdnevni delovni teden in nov delovni čas. Kako pristopiti k temu in kaj storiti, da bo prehod opravljen brez večjih pretresov, s čim manjšimi težavami in problemi. Težave in probleme je treba ugotoviti ter postopoma in sistematično odpravljati in s tem postopoma in pospešeno ustvarjati pogoje za ta prehod.

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je predložil skupščini SR Slovenije predlog zakona o petdnevem delovnem tednu v SR Sloveniji. S tem zakonom se v SR Sloveniji uvaja petdnevni delovni čas v okviru 42-urnega delovnega tedna. Sobota bi bila prost dan. Petdnevni delovni teden po zakonu velja za vse državne organe v SR Sloveniji. Dnevni delovni čas se bi v okviru petdnevnega delovnega časa začel: od prvega oktobra do 30. aprila — ob 8. uri 30 minut; od 1. maja do 30. septembra — ob 7. uri 30 minut. Med delovnim časom bi bil po štirih urah dela delovni odmor, ki bi trajal največ eno uro; pri tem se v delovni čas šteje samo pol ure delovnega odmora. Posamezni državni organi lahko svoj delovni čas razporedijo drugače, če to terjajo posebne potrebe službe.

Delovni čas v vzgojnih izobraževalnih zavodih bo urejen s posebnim zakonom.

Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo v sodelovanju z ustreznimi organi in organizacijami izdela program razvoja otroškega varstva v SR Sloveniji glede na nov delovni čas.

Vsi državni organi v SR Sloveniji morajo svoj delovni čas prilagoditi določbam tega zakona čimprej, najpozneje pa do 1. septembra 1968.

V obrazložitvi k predlogu zakona o petdnevem delovnem tednu v SR Sloveniji je rečeno, da sedanja razporeditev delovnega časa v upravnih in drugih organih in organizacijah, ki opravljajo javno službo, ne ustreza več. Pri tem so mnogi organi in organizacije vsak po svoje urejevali to vprašanje. Posledica je raznolikost, ki povzroča pri občanih negotovost o tem, kdaj lahko urejajo svoje zadeve pri teh organih.

Petdnevni delovni teden je na eni strani sodobna potreba delovnega človeka, na drugi strani pa objektivna zahteva dela, to je vprašanje, ki ga ni mogoče obravnavati zgolj z vidika subjektivnih potreb, ampak tudi z

Priprave na kmetijsko proizvodnjo 1968

Kooperacijske pogodbe

V zimskih dnevih kmetovalci načrtujejo in ugibajo, kako bo potekala njihova kmetijska proizvodnja, kje bodo sejali ali sadili to ali ono kulturo, kako jo bodo oskrbovali. Seveda jih najbolj skrbi, kakšna bo letina in kako bodo vnovčili pridelek.

Tega se zavedajo na obratu za združeno kooperacijo pri KK Ptuj. Da bi pomagali kmetovalcem pri planiranju kmetijske proizvodnje, so te dni pričeli sklepati kooperacijske pogodbe za letošnje leto. Pri tem upoštevajo izkušnje iz preteklega leta, ko so sklenili dovolj kooperacijskih pogodb, pa realizacija, to je odkup, ni bil dosežen v planirani višini. Kooperanti so pridelali manj tržnih viškov, kot so se spomladaj zavezali s pogodbami. Zato naj letos, v januarju in februarju, sodelujejo s kmetijskim strokovnjakom, ki jih bo obiskal, da bi sklenili nove pogodbe. Temeljito je treba razmisliti, kaj se da in kaj bo mogoče pridelati, zrediti in kar najboljše vnovčiti. Kooperacijske pogodbe bi naj sklenili po temeljitem preudarku in nasvetih

čas uporabi bodisi za večerno kulturno in zabavno življenje, bodisi kako drugače. Temu nasproti zahteva zgodnji začetek delovnega časa, da se delovni človek na silo prebudi v zgodnjih jutranjih urah, se v naglici opravi in najprej brez jutranje prehrane odide na delo. Pri tem trpi njegovo telesno počutje, delati pa začne največkrat nesplošno in nerazpoložen za delo. Zato so prve delovne ure namenjene temu fizičnemu in duševnemu pripravljanju na delo, kamor sodi tudi zaužitje jutranjega obroka med delovnim časom (pitje kave...). Delovnemu človeku, ki mora zgodaj na delo, preostaja dvojje: da se udeležuje večernega življenja, ki je pridobitev in potreba sodobnega časa (televizija, kino, gledališče, koncerti) na škodo nočnemu počitku in svoji delovni sposobnosti, ali pa se temu odpove in odhaja zgodaj k po-

čitku. Ne eno ne drugo ni družbi v prid.

Proti novemu delovniku se pojavljajo številni ugovori, češ da ni zanj pogojev. Ugotovitev, da je tak delovni čas bolj sodoben, koristen in logičen, je eno, pogoji zanj pa drugo, zato jih bo treba pripraviti oziroma vzporedno ustvarjati. Pogoje bo treba sprosti reševati. Edina rešitev je najbrž v tem, da moramo končno ta težka vprašanja začeti obravnavati kot najbolj pomembno in aktualno politično in splošno družbeno vprašanje. Če bi čakali, da bi dozoreli vsi pogoji, bi čakali še dolgo, kar se bodo glavni problemi, zlasti na področju otroškega varstva in prehrane, prometa, preusmeritve gostinstva, trgovine in drugih uslužnostnih dejavnosti, intenzivno začeli reševati šele v novih razmerah, ker bo prav drugačen dnevni življenjski in delovni ritem tisti vzvod, ki bo sprožil in uravnaval splošne družbene akcije v tej smeri. ZR

Združevanje kmetijskih organizacij v Ljutomeru

Kje so bistvene prednosti?

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Specializacija proizvodnje in kadrov

Le v enotno organiziranem gospodarstvu na področju ljutomerske občine se lahko nadalje razvija specializacija proizvodnje in kadrov. V sedanjem času potrjuje to strogo specializacijo kader agronomске, veterinarske in ekonomske smeri le vinogradniško živinorejski kombinat Ljutomer. Tako bi lahko strokovni napredek širili le v kmetijstvu zaposleni kadri in ga specializirali. Posamezne vasi nimajo enakih pogojev, zato bi v doglednem času specializirali poleg obratov kmetijstva, kjer to danes še obstaja, tudi zasebno kmetijstvo.

Obseg celotne gospodarske organizacije

Skupna gospodarska organizacija v kmetijstvu bi na območju občine Ljutomer zajemala celotno kmetijstvo, in sicer obrate za lastno proizvodnjo, predelavo in storitve na splošno, in specializirani obrat za združništvo. Lahko bi bilo tudi več. Osnova za proizvodnjo, njena organizacija in lastni dohodek na področju zasebnega kmetijstva bi bil proizvodni okoliš ali proizvodna enota z družinim svetom, ki bi obsegal takšno območje in toliko vasi, kolikor bi želeli združniki s tega območja. Ta proizvodni okoliš bi v perspektivi razpolagal s celotnim strojnim parkom, ki bi dopolnjeval lastno mehanizacijo privatnih kmetij, vodil bi odkupe in sklepal pogodbe za

trajno sodelovanje. Kolikor bi bilo sodelovanje v monokulturah ali v specializirani proizvodnji v živinoreji, bi lahko proizvajalna enota prigrisoparila za več deset milijonov tržnega viška, pri tem pa bi vsekakor imela specializirano vodjo proizvodnje in organizacijo tržišča, drugače pa bi jo prav tako vodili tisti proizvajalci, ki bi to kulturo dejansko proizvajali in prodajali. Seveda okolišev in proizvajalnih enot bi bilo na najuglednejših točkah za vodenje proizvodnega procesa, torej izven središča in blizu kmetovalcev, kjer bi se vodile tudi finančne zadeve, kot so blagajna in podobno.

Finančno poslovanje združnikov bi bilo ločeno od ostalega poslovanja kombinata (skupne kmetijske organizacije) in bi tako tvorilo posebno kategorijo ustvarjenega dohodka, na katerega bi imeli vpliv izključno tisti, ki so ga ustvarili.

Različne trajnejše oblike sklepanja pogodb

Kombinat bi se namreč kmetovalcu, ki sklene trajno pogodbo o sodelovanju, obvezal za odkup določenih proizvodov in rokov. Določen bi bil tudi način oblikovanja cen.

Druga oblika je pridelovanje za tržišče tistih proizvodov, za katere kombinat nima predelovalnih kapacitet, vendar ima določenega kupca. Tu bi bilo možno sodelovanje na odprt račun; to se pravi — riziko nosita oba, kmet kot kmetijska organizacija. Tretjo kategorijo odnosov kmet — kombinat bi tvorili tako imenovani trgovinski promet, kjer kmet prodaja ali pa kupuje proizvode po dnevnih cenah. Pri tem je potrebno omeniti, da bi se odnosi kmet — združba (oziroma kombinat) v okviru dolgoročnega sodelovanja tudi glede stroškov kmeta, uravnavali po principih glede formiranja cen. To pa pomeni določitev kriterijev za prodajo umetnih gnojil in zaščitnih sredstev.

Z načrtno nabavo mehanizacije bi lahko tehnologijo na vaseh v vseh pogledih dvignili na sodobnejšo raven. Pri tem bi se posluževali tudi kreditnih pogojev, vključili bi v to tudi bančno kreditno službo, ki bi reševala te probleme. -p

(Nadaljevanje prihodnjici)

Šolski avtobus v Zavrču

V Zavrču imajo nepopolno osnovno šolo. Učenci 6., 7. in 8. razreda se vozijo v šolo v Ptuj. Ljudje so s tem zadovoljni, vendar imajo še eno željo. Avtobus vozi samo do Zavrča. Nekateri učenci morajo zato prehoditi tudi 6 do 7 km do avtobusne postaje in potem seveda spet nazaj. Zato si ljudje želijo, da bi avtobus peljal od gostilne Veselič v Turškem vrhu, saj bi s tem skrajšali pot učencev za okrog 4 km. Cesta je prevozna poleti in pozimi, tako da večjih težav ne bi bilo, razen da bi moral avtobus voziti iz Ptuja pol ure prej.

Udomačen »bambi«

Pred več kot osmimi meseci so ormoški lovci našli v svojem lovišču le nekaj tednov starega srnjačka, ujetega v past. V

vso možno pozornost. Na te ceste je bilo navoženih nad 800 prostorninskih metrov gramoza, kar je stalo nad milijon starih dinarjev. Uredili so ceste v Naselje bratov Rešev, dolgo 200 metrov, ter navozili tja nad 3000 prostorninskih metrov gramoza, s čimer je bilo stroškov za 1.320.000 dinarjev. Urejanje ceste v Volkmerjevem naselju in navoz 150 prostorninskih metrov gramoza je stalo nad 250.000 starih dinarjev.

Poleg teh količin gramoza so navozili gramoza na razne krajevne ceste, in sicer na ceste v Spuhliji, Budini, Turnišču, Mejni cesti, Zagrebški cesti in Mlinški cesti. Izvršili so razne druge prevoze gramoza v skupni količini 5500 kubičnih metrov.

Pri krajevni skupnosti deluje stalna komisija za socialna vprašanja. Prav ta komisija je bila letos zelo aktivna in je uspešno reševala probleme v okviru sredstev, ki jih imata krajevna skupnost in občinska skupščina. Objektivno je ocenila vsako prošnjo za družbeno pomoč socialnim podpirancem kakor tudi odpise za bolniške stroške. Na sejah je komisija razpravljala tudi o varstvu otrok in o socialnih problemih. Komisija je tesno sodelovala s centrom za socialno delo, ki je nakazoval kritične socialne primere.

Pri krajevni skupnosti deluje še posebej servis za nego bolnikov na domu. V njem so zaposlene tri negovalke, ki opravljajo svoje težko delo vestno. Storitve delno plačuje zavod za socialno zavarovanje, delno pa občinska skupščina. Potrebe po tej vrsti storitev so vsak dan večje. Nujno je, da se ta dejavnost poveča in vključi vsaj še ena negovalka.

V preteklem letu je krajevna skupnost opravila še vrsto drugih del, seveda v okviru finančnih možnosti. Če bi bilo teh več, bi bili tudi rezultati dela večji. ZR

**NAROČAJTE
TEDNIK**

-M N E N J E-

Z drugim polletjem se bo začel na nekaterih šolah v Sloveniji pouk s prostimi sobotami. To se pravi, da se bližamo času, ko bomo imeli tudi na vseh drugih šolah proste sobote.

Tak pouk bo zahteval vsekakor daljše bivanje učenca v šoli, posebno pa takrat, ko bomo prešli na deljen delovni čas in ko se bo pouk pričel okrog devete ure, končal pa okrog četrte ure popoldne.

Ob tem pa se bodo dogajale kaj čudne stvari.

Otrok oziroma učenec se bo moral hraniti v šoli oziroma v njuni okolici, kjer bo lahko dobil kosilo. To ga bo veljalo okrog petnajst starih tisočakov. Vzemimo, da se ta učenec vozi v šolo iz Ptuja, Ormoža ali Slovenske Bistrice v Maribor ali iz Ormoža v Ptuj. Tako bo veljalo potovanje te dijake v šolo in nazaj nadaljnjih petnajst tisočakov. To je skupaj že trideset tisočakov.

Vzemimo sedaj povprečno tričlansko družino, v kate-

ri je eden zaposlen. Povprečen mesečni dohodek je v Sloveniji 90.000 starih dinarjev. Od teh devetdesetih tisočakov smo že trideset odšteli za našo »obdonošo«. Ostane jih še šestdeset za oba roditelja. Če odšteto za kosilo, zajtrk in večerjo še nadaljnjih trideset tisočakov za roditelja, nam ostane še ena tretjina plačila. Z njo pa bomo plačali stanovanje, vodo, elektriko, prispevek za mestno zemljišče in še kaj. Pomislimo sedaj, s katerim in čigavim denarjem se bo ta družina oblačila, šla v kino, obiskovala druge kulturne prireditve...

Tako nam na koncu preostaja misel, da bo moral otrok ostati doma, predvsem tisti, ki se vozi, postati delavec ali še mogoče vajenec, šolal pa se bo lahko samo tisti iz mesta, v katerem je šola. Torej bomo zopet prišli v čas, ko so se lahko šolali samo otroci nekaterih staršev, drugi pa bodo ostali reveži, kot so se rodili.

PREHITO NA SKRAJŠAN DELOVNI ČAS?

Uvajanje 42-urnega delovnega tedna je ena izmed osrednjih družbenoekonomskih akcij od leta 1965, ko je pričel veljati temeljni zakon, ki to določa. Delovne organizacije so bile zadolžene izdelati programe za prehod na novi čas v enem letu. Ker je do zakonitega roka to storilo le sedem odstotkov vseh delovnih organizacij v Jugoslaviji, je bil rok podaljšan do konca leta 1966.

Do tega roka bi moralo v ptujski občini izdelati program in načrt ukrepov za prehod 36 delovnih organizacij ter jih predložiti občinski komisiji za 42-urni delovni teden. Od navedenega števila pa je do 31. decembra 1966 predložilo načrte le 20 delovnih organizacij, to je 55%. V Jugoslaviji je do tega roka sprejel plan 48% delovnih organizacij.

Izmed delovnih organizacij, ki so programe že predložile občinski komisiji, je bilo sedem industrijskih, ena gozdarska, dve gradbeni, tri trgovske in sedem obrtnih podjetij. V letu 1967 pa so naknadno sprejele program še tri organizacije, od katerih je eno operativno gradbeno podjetje, drugo obrat kmetijskega kombinata, tretje pa iz panoge obrti. Načrte je torej predložilo 23 organizacij.

Komisija, ki je pregledovala načrte in programe za prehod na skrajšan delovni čas, ugotavlja, da predloženi programi v glavnem vsebujejo vse tiste elemente, ki so pomembni pri ugotavljanju pogojev za uspešno realizacijo prehoda. Vendar ne glede na to, katere službe in komisije so pri izdelavi sodelovale, trdijo, da bi programi in načrti morali biti kvalitetnejši, posebno analiza tehničnih elementov proizvodnje, poslovanja podjetij, splošnih faktorjev in njihov vpliv na rezultate poslovanja.

Skoraj vse delovne organizacije ugotavljajo, da bo najlažje urediti delovni teden s prostimi sobotami in takojšnjim prehodom. Toda ali je res tako? Vprašanje je, zakaj temeljni zakon predvideva rok petih let za prehod na krajši delovni teden. S tem je dana možnost delovnim organizacijam, da preudarno in postopoma krajšajo delovni čas. Če primerjamo izkušnje drugih držav, namreč vidimo, da je v enem letu možno brez večjih

težav skrajšati delovni teden le za eno uro.

Iz vsega tega nastane vprašanje, ali so vse delovne organizacije z vso resnostjo pričele urejevati to vprašanje. Isto velja tudi za delovne organizacije, ki niso uredile niti vprašanja programa.

Od delovnih organizacij, ki imajo 46-urni delovni teden, je tovarna volnenih izdelkov iz Majšperka tak delovni čas predvidevala že v programu, medtem ko je tovarna perila in konfekcije Delta prešla na tak čas zaradi velikih izvoznih obveznosti. Težave, v katere so zašli v tovarni avtoopreme, pa so povzročile, da bodo zaposleni ponovno prešli na 48-urni delovni teden.

V sedanjih ostrejših pogojih gospodarjenja je nujno, da strokovne službe v delovnih organizacijah z vso resnostjo pripravljajo program in načrte za prehod na skrajšan delovni čas. Delovni ljudje morajo tudi v teh pogledih zahtevati od ustreznih služb in organov v organizaciji, da jim poročajo o stanju priprave za prehod na skrajšan delovni čas. ZR

Urejanje mesta Ptuja v okviru možnosti

V mestu Ptuj je še mnogo neresenih komunalnih vprašanj. Z njimi se po svojih možnostih ukvarja krajevna skupnost. V lanskem letu je opravila tista dela, za katera je imela zagotovljena finančna sredstva. Uspešno ji je dobila sredstva za ureditev ljudskega vrta. Poglobljen je ribnik in deloma urejeno obrežje. V ta namen je bilo porabljenih okoli 700.000 starih dinarjev. V neposredni bližini ribnika je urejeno otroško igrišče in izpopolnjeno s potrebnimi rekviziti.

V lanskih poletnih mesecih je organizirala krajevna skupnost s sodelovanjem turističnega društva nagradno tekmovanje v olepševanju mesta, v urejanju okolja stanovanjskih hiš, blokov in oken. Za to tekmovanje je vsako leto večji odziv.

Lansko leto je bila organizirana tudi prva cvetlična razsta-

va, ki jo je obiskalo nad 3000 ljudi.

Podobnih razstav v Ptuj precej primanjkuje. Staro ptujsko mesto bi morali bolj okrasiti s cvetjem, dekorativnim grmičjem in podobnim ter urediti v njem čimveč zelenic. Krajevna skupnost se v tem pogledu trudi in se bo še bolj trudila, vendar računa tudi z večjim sodelovanjem občanov, kakor ga je bila deležna doslej.

Lansko leto je bilo urejeno otroško igrišče v parku, ki ga odteje čuva stalno nameščen nadzor.

Pri otroškem vrtcu na Bregu je obnovljena velika njiva, za pripravo zemljišča za park in igrišča pa je izdala krajevna skupnost 260.000 starih dinarjev.

Glede na potrebo, da morajo biti ceste, ki jih je na mestnem območju 14 kilometrov, dobro vzdrževane, je posvetila krajevna skupnost temu vprašanju

Lenarška mladina v letu 1967

RAZGOVOR S PREDSEDNIČKO IN SEKRETARKO OBCINSKEGA KOMITEJA ZMS LENART V SLOVENSKEH GORICAH IRENO LUŽAR IN KARLO KACIJAN.

Povejte nekaj o delu občinskega komiteja ZMS Lenart in o delu lenarške mladine v preteklem letu?

Občinski komitej ZMS Lenart je naletel v preteklem letu pri svojem delu na celo vrsto težav. Glavna težava je bila v tem, da je bil na zadnji konferenci zamenjan celoten komitej. Člani so bili razmeroma mladi in brez delovnih izkušenj za organizacijsko delo v mladinskih organizacijah. V začetku julija smo zaradi odhoda ostalih brez predsednice komiteja.

Ali ste v celoti realizirali sprejeti program dela za preteklo leto?

Program dela, ki smo ga sprejeli na prvem zasedanju občinskega komiteja v preteklem letu, smo v celoti realizirali. Če pri sestavljanju programa dela smo mislili na to, da je brez pomena sprejemati sklepe in si nalagati naloge, ki jih ne bi mogli izvršiti.

Kako je bilo z vključevanjem mladih v mladinsko organizacijo?

Na zadnji konferenci občinskega komiteja ZMS smo v številnih razpravah ugotavljali, da vključujemo v mladinsko organizacijo vse premalo mladih. Opažamo, da imajo mladinci iz leta v leto vse bolj lagoden odnos do mladinske organizacije. Izhajajoč iz navedenega, smo sklenili, da bomo v bodoče pripravili pionirjem ob vstopu v mladinsko organizacijo čim bolj svečan sprejem. Mlad človek je zelo dovzeten za takšne stvari in je po naših ugotovitvah zanj bistvenega pomena prvi vtis in prvo srečanje z mladinsko organizacijo. Pozneje je vse odvisno od nas, če si jih bomo znali prilegniti in zainteresirati za delo. Da bi to tudi dosegli, so člani komiteja novo sprejetim članom na vseh šolah predavali o statusu Zveze mladine Jugoslavije ter o delu in nalogah mladine na splošno. Sprejemi so bili na vseh šolah (razen v Zg. Ščavnici) dobro pripravljeni.

Ste morda uvedli kakšno obliko izobraževanja za vodstva mladinskih aktivov?

Občinski komitej ZMS Lenart je pripravil v začetku aprila seminar za vodstva mladinskih aktivov. Kljub temu da smo poudarili pomen seminarja, se ga nekateri aktivni niso udeležili. Ob letošnjih volitvah smo pripravili v mladinci razgovor o pomenu volitev in koga volimo v našega območja v predstavniška telesa družbenopolitičnih skupnosti.

Naštetje nekaj področij dejavnosti, na katerih so bili lenarški mladinci v preteklem letu najbolj aktivni?

Posebno pozornost smo posvetili praznovanju meseca mladosti. Med aktivni smo pripravili najrazličnejša športna srečanja. Zmagovalcem smo podelili na mladinskem srečanju v Zavrhu praktične nagrade in diplome. Zelo lepo smo organizirali tudi sprejem štafete. Lokalne štafete so prinesli pionirji in mladinci iz vseh krajevnih centrov. V občini imamo samo dve športni društvi, in to TAK Lenart, ki se aktivno ukvarja z rokooborbo, ter SD Partizan Lenart, ki bi se naj ukvarjal z ostalimi športnimi panogami.

Če podrobneje analiziramo delo vaških aktivov, lahko ugotovimo, da so nekateri aktivni dosegli na področju svoje dejavnosti lepe uspehe. Aktivni Lenart, Gradišče, Jurovski dol in še nekateri drugi so delali skozi vse leto, vendar nekaj večjih aktiv niso organizirali. Marljivo sta delala tudi aktivna Zavrha in Selca, ki sta pripravila z Voličino vse potrebno za mladinsko srečanje. Mladinski aktiv v Lokavcu v preteklem letu ni opravičil svojega obstoja.

Koliko mladinskih aktivov deluje na območju vaše občine?

Na območju občine je deset vaških aktivov, medtem ko se je aktiv v agrokombinatu Lenart razpustil. Prav tako se je razpustil novo ustanovljen aktiv v Oseku. Na osnovnih šolah ima-

Delo mladinskih klubov

V nedeljo, 21. januarja t.l., bo v Slovenski Bistrici seminar za vodstva mladinskih klubov. Na njem bodo spoznali, kakšna je lahko dejavnost v mladinskih klubih in katere so najprimernejše oblike za delo z mladino. Seminar bo zajemal dve temi, in sicer:

1. Klubska dejavnost in njena organizacijska mreža in nagradni natečaj »Naš klub 1968«;

2. Priprava in realizacija klubskega večera.

Po seminarju bodo lahko vodstva mladinskih aktivov v občini še v razgovoru z obema predavateljema Doro HVALICO in Marjanom BELINO izvedeli še o drugih oblikah dela z mladimi.

mo osem mladinskih aktivov. Samokritično moramo priznati, da smo prav tem po strukturi najmlajšim aktivom posvetili premalo pozornosti. Z rezultati, ki nam jih kaže analiza dela vaških aktivov, v celoti ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. Morda je v tem tudi nekaj naše krivde, saj smo tem aktivom posvetili premalo pozornosti na ideološko-političnem področju.

Se bi lahko govorili o uspehih in o neuspehih mladine v Lenartu. Uspehi so vidni, neuspehi pa bodo poskušali v nadaljnjem delu popraviti. Velik problem je tudi v tem, ker mnogo mladih zapušča svoje kmečke domaćije in odhaja na delo v tujino. Na žalost je med njimi precej takšnih, ki že ob prvem prihodu domov poudarjajo svoje »inozemstvo« ter skozi megleno prizmo svojega največkrat spojenega avtomobila z zaničevanjem gledajo na vse, kar je v domačem kraju.

J. S.

Rezultati žrebanja nagrad za reševalce nagraadne križanke

V skladu z določili, ki smo jih objavili v posebni številki Tednika, ki je bila izdana za Slov. Bistrico, smo v torek 16. janu-

Razgovor z občani v Oplotnici:

Vse poti vodijo k asfaltiranju ceste

SLOV. BISTRICA — OPLOTNICA

Z novim letom je odprlo naše uredništvo novo rubriko za naše bralce, tj. RAZGOVORE Z OBCANI V POSAMEZNIH KRAJIH. V tem prvem razgovoru v letošnjem letu so v Oplotnici sodelovali predsednik krajevnega skupnosti Alojz Krajnc, predsednik SZDL Oplotnica Francšek Motani in ravnatelj osnovne šole Rudi Znidarič.

Ze pred mesecem dni so začeli v Oplotnici k akciji za asfaltiranje ceste od odcepa ceste Maribor-Ljubljana do Oplotnice. Oplotničani in drugi prebivalci te krajevnega skupnosti so namreč še pravočasno spoznali, da je začel njihov kraj zaradi slabe ceste gospodarsko zaostajati. Prav tako ni tistega napredka v turizmu, ki ga je kraj v zadnjih letih pričakoval.

Prvi čokaz za njihovo trditve je propadanje obrtnega podjetja Tapetništvo, saj je bilo v minulem letu odpuščenih, oziroma je zapustilo podjetje petnajst zaposlenih. Verjetno so še drugi razlogi za takšno stanje, vendar bomo o njih spregovorili v drugem članku.

Trgovina in trgovska podjetja v Oplotnici so dobro založena z vsem potrebnim blagom. Seveda pa morajo Oplotničani za večjimi nakupi v Slovensko Bistrico, Konjice ali celo v Celje ali v Maribor. Kljub dobri založenosti s potrebnim blagom pa pogrešajo v Oplotnici mleko. To je prepuščeno predvsem njihovi iznajdljivosti, saj zadržuje nima več krav molznic, zasebni pridelovalci pa uporabljajo mleko rajši za pitje. Tako so prizadete predvsem družine z majhnimi otroki.

Zanimivo je, kakšne rezultate bo pokazala anketa krajevnega skupnosti, v kateri bodo hoteli izvedeti, kaj mislijo Oplotničani o preskrbi z mlekom. Vsekakor pa bi se našel kdo, ki bi prevažal mleko v Oplotnico, če bi bila do Oplotnice speljana asfaltirana cesta.

V celoti gledano čutijo Oplotničani, da so v zadnjih letih zapostavljeni, čeprav je to posledica preloženih sredstev ne pa nekega namernega zapostavljanja. To občutijo tudi pri kmetijski zadevi, saj delo po združitvi s kmetijskim kombinatom v Slovenski Bistrici ni šlo nikamor naprej, ampak stagnira.

Delo krajevnega skupnosti

Čeprav ima krajevna skupnost po svojih nalogah precej široko območje dela, se je v krajih, kot je Oplotnica, osredotočila vsa dejavnost na gradnjo novih in popravilo starih cest.

Tako so v zadnjih dveh letih s samopriskevkom zgradili v Oplotnici v dolžini dvanajst kilometrov. Vrednost oziroma višina samopriskevka je znašala več kot šestdeset milijonov starih dinarjev. Z gradnjo teh cest so rešili povezavo vseh zaselkov in krajev do Oplotnice.

Pri krajevni skupnosti že nekaj časa uspešno deluje poravnalni svet, ki so ga izvolili na pobudo občinskega sodišča.

Naloga poravnalnega sveta je reševati tožbe do vrednosti petdeset tisoč starih dinarjev. S tem, da na krajevni skupnosti rešujejo te tožbe, se prihranijo precejšnja sredstva za toženi stranki.

konferenca SZDL in pa aktiv mladine, ki je v Oplotnici kar aktiven.

Naloge v 1968. letu

Krajevna skupnost si je za letošnje leto postavila več nalog. Tako bodo uredili okoli petsto metrov kanalizacije. To kanalizacijsko bodo uredili za šolo, ki je še nima.

V minulem letu so zbrali s samopriskevkom milijon in pol dinarjev za ureditev pokopališča na Prihovi. S tem denarjem bodo uredili pokopališčno ograjo in milsko vežo.

Za glavno nalogo v letošnjem letu smatrajo uvedbo samopriskevka za asfaltiranje ceste do Oplotnice. Po predvidenem planu bi prispevali vsi zaposleni petnajst odstotkov od enega mesečnega prejemka, seveda v več obrokih. Od njihovih površin bi ob enega kilometra od ceste prispevali pet odstotkov od katastrskega dohodka, medtem ko bi za oddaljene njive prispevali samo dva odstotka od katastrskega dohodka. Od gozdnih površin bi znašal prispevek četrt kubika lesa po hektarju gozda. Posebej bi obremenili vsa osebna vozila s po dvanajst tisoč starih dinarjev, motorna kolesa s petimi in mopedi s po dvema tisočema starih dinarjev. Posebej pa bi še obremenili vse gostilničarje in pa avto-prevoznike. Vse gospodarske organizacije v kraju pa bi prispevale ostali del samopriskevka. Tako bi s samopriskevkom zbrali v Oplotnici po njihovih prvih predvidevanjih skoraj sto milijonov starih dinarjev. Vrednost dela na asfaltiranju ceste pa bi znašala skoraj štiristo milijonov. Ostala sredstva bi prispevali republikanski sklad za ceste in občinska skupščina Slovenska Bistrica.

Nova cesta bi tako poživila gospodarsko, turistično in kmetijsko življenje v Oplotnici in sosednih krajih. Ob tem ne smemo pozabiti na kraj, kjer je bil Pohorski bataljon svojo zadnjo bitko.

Zato bo treba krepko pljuniti v roke, da bodo tako veliko nalogo tudi uspešno izpeljali.

Kulturno življenje v Oplotnici

Kulturno življenje je v bistriški občini v zadnjem času precej izgubilo na svoji dejavnosti. Takšno pa je tudi stanje v Oplotnici.

Oplotnica

Tako pri poravnalnem svetu rešijo skoraj osemdeset odstotkov vseh vloženih tožb, le ostalih dvanajst odstotkov tožb gre naprej na občinsko sodišče. Poravnalni svet v večini primerov rešuje tako, da poskuša spraviti obe toženi stranki, če to ni mogoče, prepustijo zadevo pristojnemu sodišču.

Glavni organizator plovslav in drugih prireditev v kraju pa je zopet krajevna skupnost, vendar ji tu precej pomagata krajevna

ci. Saj se vsa kulturna dejavnost usmerja samo na priprave plovslav, medtem ko v ostalem času ni nobene dejavnosti, razen kina. Kot s kulturna dejavnostjo je tudi s športom. Čeprav je bilo v Oplotnici pred časom precej močno društvo, sedaj tega ni več. Mogoče ga bo čisto močneje razvili, ko bodo v letošnjem letu končali in dokončno uredili športno igrišče za sedanjost šolo. Če pa bodo čez čas ponovno uredili kopališče, bodo Oplotničani dosegli to, kar si je precej časa močno želijo.

V občini Lenart samo ena poročna dvorana

Skupščina občine Lenart v Slovenskih goricah je že leta 1965 sprejela sklep o centralizaciji poročnih svečanosti. Najprej so o tem razpravljali občani na zborih volivcev, kjer so ugotovili, da je bila večina krajevnih prostorov, kjer so opravljali poročne obrede, v neprimernem stanju. V večini so bile to pisarne krajevnih skupnosti, ki bi jim glede na urejenost lahko rekli vse drugo kot pa primeren prostor za sklepanje zakonske zveze.

Mnogokrat se je zgodilo, da sta morala bodoča zakonca uro in še več čakati na občinskega pooblaščenca, ki je nemalokrat prišel na svečanost naravnost z dela in za takšno svečanost neprimerno oblečen.

Predsednik SO Lenart Edi Zorko je povedal, da so jih prej

navedene pomanjkljivosti privlekle do dveh možnosti: ali primerno opremiti vse krajevene prostore, v katerih so opravljali poročne obrede, ali pa ustanoviti in primerno opremiti enotno poročno dvorano v Lenartu. Preprosta ekonomska računica in drugi pozitivni momenti so pokazali, da je najbolje centralizirati poročne obrede in jih prenesti v poročno dvorano, ki bo enotna za vse območje občine Lenart.

S tem ukrepom so v Lenartu prihranili precej sredstev in se lahko danes ponajajo z zares lepo opremljeno poročno dvorano. S centralizacijo so zadovoljni tudi občani — tudi tisti, ki pridejo sklepate zakonsko zvezo iz oddaljenih krajev občine.

Sicer pa je sklenitev zakonske zveze ponavadi samo enkratno doživetje v življenju in je zato prav, da je ta svečani akt opravljen tudi v primernem prostoru oziroma okolju

J. S.

Pisma uredništvu

Blato tebi, zlato meni — še z druge strani

V Tedniku je bil 27. decembra objavljen prispevek z naslovom BLATO TEBI — ZLATO MENI. Kot sem zvedel, je bil isti prispevek objavljen tudi v Večeru. Ob branju tega sestavka mi je nehote prišel na misel stari pregovor, ki pravi: »Če stopiš mačku na rep, se oglasi!«

Ker je avtor prispevka »VEKO« v zvezi s sporno cesto Juršinci — Polenšak napisal precej netočnih stvari oziroma je ocenil celoten problem zelo enostransko ter izrazil v zadnjem odstavku celo prikrito grožnjo, sem primoran javnosti pokazati »luno na nebu« in ne v vodi, kot jo je poizkušal prikazati avtor »VEKO«.

Gre za cesto IV. reda, ki povezuje krajevno skupnost Juršinci in Polenšak — ali še bolj konkretno — matično šolo Juršinci z njeno podružnico na Polenškaku. Cesta posredno veže tudi pomembni slovenjegoriški turistični točki Gomilo in Polenšak.

Cesta je bila štiri leta v upravljanju komunalnega zapoda Ptuj. Po štirih letih so jo z motivacijo, da je v preloženem stanju, prepustili v vzdrževanje KS Juršinci in Polenšak. Pripomnim naj še to, da na del te ceste, ki pripada KS Juršinci, v štirih letih upravljanja po komunalnem zavodu iz Ptuja ni bila posuta niti lopata gramoz. Seveda je bilo po tolikem času najlažje ugotoviti, da je cesta neprevozna in jo pod pritiskom vsilili v vzdrževanje KS Juršinci in KS Polenšak. Ko smo to cesto sprejeli, se nismo odrekli zahtevku, da mora to cesto po kriterijih, ki veljajo za kategorizirane ceste IV. razreda, še nadalje vsaj delno vzdrževati komunalni zavod Ptuj.

Najbrž je to eden izmed redkih primerov ne samo v naši občini, temveč v merilu SRS, da matična šola ni povezana s svojo podružnico. Na določenih območjih naše občine skrbijo za avtobusni prevoz otrok v šolo, pri nas pa ne moremo usposobiti ceste niti za prevoze s kolesom. Otroci so primorani pešiti v vseh vremenskih razmerah. Za promet sposobna je obvozna cesta Polenšak — Mostje — Juršinci, ki pa je žal na tej relaciji dolga enajst kilometrov, medtem ko je sporna, neprevozna cesta Polenšak — Rotman — Juršinci, dolga le okrog šest kilometrov ali skoraj enkrat manj kot obvoz prek Mostov.

Zanima me, kje je dobil avtor takšna imena na treh, ki smo takrat v sili razmer podpisali za določni zapisnik o danes sporni cesti. Zanima me tudi, iz kakšnega razloga hujška na nas že tako na cestami ruščarane občane in nas poziva, naj se zadržimo iz otopelosti. Zdi se mi, da je »VEKO« tu zagrabil v prazno in gleda celotno problematiko naših cest skozi svojo nekoliko preveč subjektivno prizmo in ne skozi dejanske možnosti, ki jih imata za popravilo sporne ceste KS Juršinci in KS Polenšak.

Ne želim nikogar žaliti, vendar se dobro zavedamo, kaj smo skupnosti dali in kaj smo od nje prejeli na račun izboljšanja ceste.

Ker nam v zadnjem odstavku dopisnik »VEKO« celo prikrito grozi, ga prosim, naj se ne skrivajo za neznanim pseudonimom »VEKO« — še posebej takrat, če morda zastopa za ceste odgovoren organ.

Martin Šlodnjak, predsednik KS Juršinci

Nova pošta — avtobusna čakalnica

Čakati na avtobus na ptujski avtobusni postaji v teh mrzlih zimskih dneh res ni prijetno. Nova avtobusna postaja in v njej tople bife, ki ju že obljubljajo, so zaenkrat še sanje potnikov, ki v zgodnjih jutranjih urah, dokler še ni odprta nova pošta, čakajo vsi premraženi na avtobuse. Velika nevolja so tudi neogrevani avtobusi. Zgodí se, da morajo potniki cele tri ure zmrzovati v avtobusih vse do Ljubljane. Ni treba posebej omenjati, da imajo avtobusi v zimskih mesecih zamude in da je treba še dalj časa zmrzovati.

Na sedanjí avtobusni postaji sta le dva kioska, pred katerima se lahko pogrjeje potnik le s šilcem žganja, ki pa v hudem jutranjem mrazu ne zadostuje. Lesena lopa je le proti dežju in snegu, mraz pa v njej še vedno »leze« v kosti.

Na srečo potnikov so poleg avtobusne postaje zgradili novo pošto, ki ima v zasteklenem pritličju večji tople prostor. Pred odhodom avtobusa se v zimskih hladnih dneh zbere v njem veliko potnikov. Mnogi menijo, da je škoda, da je pošta odpre šele po sedmi uri, ne pa že po peti, ko pričnejo voziti avtobusi v vse smeri.

ZR

Premraženi potniki na ptujski avtobusni postaji

Televizor za šolo Desternik

Utrinki iz življenja delovne skupnosti OŠ Desternik

Kot smo na kratko že poročali v zadnji številki Tednika, so v sredo, 10. januarja, obiskali Desternik predstavniki RTV Ljubljana, ki so tamkajšnji osnovni šoli poklonili lepo novoletno darilo — televizor. Svečanost je bila v šolski učilnici, kjer je predsednik UO RTV Ljubljana Milan Avguštin v navzočnosti solarjev in članov celotne šolske delovne skupnosti svečano izročil dragoceno in lepo novoletno darilo. Slavnosti so se udeležili: Jože Zoran in Franc Pavlič kot predstavnika RTV Ljubljana ter Andrej Mršek, Tone Purg in Stane Stančič kot predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Ptuja.

Cepprav je 10. januar že precej odmaknjen od novega leta in so nam na dedka Mraza ostali le še bežni spomini, je bilo tega dne v Desterniku v osnovni šoli pravo novoletno vzdušje. Ko smo se v sredo dopoldne zbirali v uravnih prostorih skupščine občine Ptuj, smo sprejeli iz Desternika telefonsko sporočilo, da so

zastopniki RTV obiščali v televizijski snegu na prvih serpentinah desterniškega brega. Z občinskimi land-roverjem smo se zapeljali v sveže zapadli sneg proti Desterniku. Med potjo smo srečevali premirle solarje, ki so se s torbo na ramenih in z dežnikom v rokah prebijali skozi prvi zimski metej. Tik pred prvimi vzpetinami, ki se vijugajo proti Desterniku, se nam je umaknila s poti v sneg drobna deklica, ki nas je proseče gledala, misleč verjetno: »Popeljite me s seboj, da ne bom zmrznila v tej hudi zimi! Ker je bil avto že poln in se nam je mudilo naprej, smo jo hoče noče morali prepustiti njeni vsakodnevni usodi. Po slečevih v snegu smo ugotavljali, da so imeli naši predhodniki med potjo precej sitnosti, da so končno le prispeli na vrh.

Ob vstopu v desterniško šolo so nas nasmejanih obrazov pozdravili otroci, ravnatelj šole FRANC OGRINC in v povprečju izredno mladi člani šolske delovne skupnosti. Iz svečano okrašene učilnice smo silili prijetne domače viže, ki so jih izvajali člani instrumentalnega ansambla osnovne šole Desternik. Ko je ravnatelj šole Franc Ogrinc v uvodnem nagovoru pozdravil goste, so otroci z burnim ploskanjem izrekli dobrodošlico svojim gostom — dobrotnikom iz Ljubljane. Temu je sledil svečan trenutek, ko jim je Milan Avguštin izročil televizor, ki je dobil svoje častno mesto v kotu učilnice pod okriljem lepo okrašene novoletne jelke. Milan Avguštin se je zahvalil za topel sprejem in poudaril, da so imeli organizatorji zelo srečno roko, ko so odločili, da bo med srečnimi dobrotliki televizorjev — tudi njihova šola.

Druga plat Skatov v Slovenski Bistrici

Prejšnji teden smo brali v Pismih dnevnika Večer prispevek mladince K. D., da mladinci v Slov. Bistrici ničesar ne nudijo. Odslej bomo, zaradi občutkov domačemu ansamblu Skatov, še ob tistih nekaj plesnih prireditvah.

Verjetno je tudi v odgovor temu članku priobčil Tednik svojega z naslovom: Mladina v Bistrici, kaj čaka? Ene tretjina njegove vsebine je je napisana po motu: Udari po ljudem, ki karkoli delajo, ker jih vidiš. Lenuhe in pijance manj kritiziramo, ker ne stopajo na odrske deske. Ali z drugimi besedami, pri nas radi kal poteptamo, ne se to da bi jo vzgojili v koristno rastlino.

Vpliv »elektrikarjev« v svetu je pustil sled tudi v Slov. Bistrici. Zbrali so se trije študentje in en delavec, si s svojimi pribranki nabavili instrumente ter si nadeli ime Skati (morske ribe, ki proizvajajo elektriko). Vadijo se ure in ure na podstrešju v kleti ali kuhinji za vlinje. Kratak čas so smeli biti tudi v velikem in precej praznem Domu kulture. Nekoč je eden od njih vrge palico na boben in ga preluknjali, drugi pa povzročili kratak stik v ojačevalcu (to se pri nas dogaja pogosto tudi odraslim pri prireditvah). Starši smo večkrat prosili za strokovno nadzorstvo in pomoč, ki bi jo bili pripravili plačati. Ostalo je pri obljubah. Za vse to »razbijanje« so se opravičili elektriki in jim je bilo opravičeno.

Po prvem letu so spremenili sestav ansambla: 2 študenta, 1 vajenec, 1 trgovski pomočnik brez zaposlitve. Nasli so precej dobro povezovali delavce in študente mladine, članek v Tedniku piše o teh razlikah, ki nimj naj velja kratko napotilo: Organizacija dejavnosti in delo opravljata vse razlike, manj seveda prazno govorjenje. V gostilnah pa navadno naša mladina sedi ločeno, niti na kegljskih niti na plesnih enotah, ko gre za plačilo računov.

Skati baje niso dober organizator mladinske dejavnosti. Velja to za 4 mladince? Kako naj bi bili, ko za mladinski organizatorji v dveh letih niso ničesar več storili zanje, kot da so jim vrgli kamen javne in precej nepoklene kritike. »Zapravljeno gostoljubje, številne kritike, zvičanje, razbijanje in takšno obnašanje, ki ni primerno za mlade ljudi...« to je strokovna ocena domačih kritikov.

Skati so doslej nastopili nekaj nad 30 krat: v Slov. Bistrici, Velenju, Zrečah, Mariboru, na Pragerskem, pri Miklavžu in drugod. Povsod so jih povabili večkrat, samo v Slov. Bistrici so plačali dvorano (in še izkoriščajo mladino). Tudi v klubu JLA v Slov. Bistrici najbrž ne bi smeli igrati dvakrat, če bi bilo njihovo obnašanje takšno nemogoče. Si čer se pa muzikanti navadno težko obnašajo zelo slabo, ker morajo igrati, za plesalce pa odgovarjati priditelti, ki je pooblaščen za pošteno kritiko obojih.

Sem oče enega Skatov, prosvetni in večletni kulturni delavec. Ravno v teh dnevih obiskujem problemske konference SZDL, kjer razpravljam o tem, kako bi rešili zamrlo kulturno dejavnost našega mesta. Mislim, da je treba začeti s pionirji in mladino, pri delu pa upoštevati čas. Pojdimo rajši proč od usmerjanja, če ne prenesemo koleš časa, niti ne zmoramo njihovega mladine. Preden pa se lotimo javne kritike, se oglasimo pri kritiziranih, če priznavamo človeške osebnosti izpod starostne meje 20 let. Se najslabše pa si je s kritiko drugih umivati roke lastne nedejavnosti.

L. Kovačič

Kot vidimo, je naš članek o nedejavnosti mladine v Zgornji Bistrici dvignil precej nepotrebnega prahu. Z njim nismo hoteli očistiti mladini plesanja, pač pa to, da so plesi njihova edina dejavnost.

Naš članek je samo nakazal, da tma mladina še druge možnosti za dejavnost na športnem in kulturnem področju.

O Skatih pa toliko: zakaj ne prirejejo svojih plesov z odobritvijo občinskega komiteja ZMS Slovenska Bistrica? V tem primeru nam ne bi bilo več mošče valiti krivde za nered na nekaterih plesih na njih, ampak na občinski komite ZMS Slovenska Bistrica.

-b

Otroci so se svojim gostiteljem oddolžili s kratkim dobro izvedenim programom. V zahvalo pa so jim poklonili še simbolični darili »Slovenjgoriški cvet« — kosarico s »tekočim« pridelkom iz Slovenjskih gor — in umetniško sliko »Motiv iz Desternika«.

Po svečani podelitvi televizorja so Desterničani pripravili svojim gostom majhno zakusko. Tu sem zvedel za številne probleme, s katerimi se borijo ti mladi in ambiciozni člani delovnega kolektiva. Precej težav jim povzroča stanovanjski problem za učitelje. Učiteljica Regina Horvan se že dve leti vozi s kolesom vsak dan iz Ptuja v Desternik in nazaj. V Ptuj, kjer ima družino, ne more dobiti zaposlitve. Ali je lahko ženska, ki dnevno ob vsakem vremenu prevozi s kolesom povprečno nad 20 km, dobra pedagoška delavka, žena, mati, gospodinja in povrh vsega še izredna študentka pedagoške akademije v Mariboru? Mislim, da bo potreben problem Regine Horvanove v najkrajšem času rešiti.

Iz razgovora s predsednikom delovne skupnosti Ivanom Galunom in mlado učiteljico Lešnikovo sem zvedel, da niso rečki primeri, ko se skupina učiteljev odpravi peš v Ptuj nakupovat različno blago, ki ga v Desterniku ni mogoče dobiti. Avtobusna zveza med Ptujem in Desternikom še ni uvedena, zato jim ne preostane nič drugega, kot da vzamejo pot pod noge.

Mladi učitelj Dušan Primožič, ki je razrednik 7. b razreda, mi je zaupal skrivnost svoje razrede, da bodo prvi dan po semestrskih počitnicah vsi učenci iz njegovega razreda oblekli enotne šolske halje, na katerih bodo imeli našit emblemi 7. b. S tem namerava odpraviti že na zunaj vidne socialne ekonomske razlike med otroci. Nekaj sredstev so za halje prispevali otroci sami, precej pa jim je pomagal zavod Olge Megličeve iz Ptuja, ki je kot brotni sponzorist prispeval za vsako haljo okrog 2500 starih dinarjev. Dušan Primožič se ob tej priliki zahvaljuje zavodu Olge Megličeve za pomoč in razumevanje.

Pri tem mladem delovnem kolektivu sem zabeležil še eno zelo

redko in razveseljevo ugotovitev, da so vsi od prvega do zadnjega zelo zadovoljni s svojim ravnateljem Francem Ogrincem, ki ni samo njihov predstojnik in dober pedagog, temveč tudi človek, ki razume njihove težave in probleme.

Se bi lahko pisal o delu in problemih, s katerimi se srečujejo desterniški učitelji. Tako npr. o slabi preskrbi s pitno vodo, pomanjkanju učnih pripomočkov za opremo kabinetov, o pouku v treh izmenah, toda za enkrat dovolj.

Ko smo se poslavljali za Desternika, smo jim zaželeli, da bi bil televizor, ki jim ga je poklonila RTV Ljubljana, za vse njihove otroke široko okno v svet, skozi katerega bodo seznanjeni z vsemi dogodki doma in v svetu, hkrati pa tudi bogat učni pripomoček za vsestransko izobrazbo mladih iz tega dela Slovenskih gor.

Ob odhodu so nas prijazni Desterničani povabili na proslavo 200-letnice šole, ki bo 6. junija letos.

J. S.

POSLEDICE MOREBITNE UKINITVE PROMETA NA PROGI LJUTOMER - RADGONA

Ljutomerska gimnazija se je že po triletnem delovanju, 23. novembra 1966, uvrstila med enakovredne sorodne ustanove v Sloveniji. O pomenu gimnazije za Priekijo smo že pisali, saj je vsakršen sum o upravičenosti ali neupravičenosti te ustanove odveč. Danes obiskuje Ljutomersko gimnazijo 225 dija-

Prof. Drago Novak

kov iz Ljutomerske, radgonske in deloma iz ormoške občine ter tudi od drugod. Precej dijakov se vsak dan vozi v šolo z vlakom na progi Ljutomer-Gornja Radgona. Ta proga pa je bila že dalj časa nerentabilna in tako so se tik pred novim letom predstavniki občinskih skupščin Gornja Radgona in Ljutomer (skupaj z gospodarskimi organizacijami s tega področja) sporazumeli z mariborskim železniškim transportnim podjetjem, da podaljšajo promet po

tej progi za nedoločen čas. Vsekakor pa ta rešitev ne pomeni trajnejše osnove za normalni prevoz dijakov in uslužbencev. Da bi se boljše seznanili s problemom, ki je v zadnjem času postal zelo pereč, smo zaprosili ravnatelja Ljutomerske gimnazije prof. Draga Novaka za pojasnilo:

»Dijaki, ki obiskujejo šolo, so tudi iz najbolj oddaljenih krajev Priekije. Ukinitve železniške proge Ljutomer-Gornja Radgona bi vsekakor zavrla normalni nadaljnji razvoj gimnazije, ker bi bili starši bolj obremenjeni z izdatki za šolanje, kot pa so bili do sedaj. Sedaj plačajo za mesečno železniško karto 4100 starih din, medtem ko bi morali za mesečno karto na avtobusu plačati kar 14.000 S din. Predstavniki Ljutomerske in radgonske občinske skupščine so se tudi pogovarjali z avtobusnim podjetjem iz Maribora, da bi v primeru prenehanja obratovanja železnice na omenjeni relaciji dalo avtobusno podjetje regres za dijake. Poleg vseh pristojnih dejavnikov se je za rešitev tega problema zavzel predsednik občinske skupščine Gornja Radgona Ivan Kovač. Obstoje železniškega prometa je odlošen tudi od podjetji, ki se lahko poslužujejo te proge. Če ta podjetja ne bi dovolj izkoristila te proge, bi znova zaostri vprašanje obstoja prometa in s tem prevoza dijakov na železnici.

Zaradi spremenjenega voznega reda smo bili prisiljeni spremeniti urnik. Sedaj se pripeljejo dijaki z vlakom v Ljutomer nekaj pred 8. uro, domov pa potujejo ob 14.20. Starši, dijaki in profesorji se strinjajo, da je potrebno obdržati promet na železnici za vsako ceno, ker bi kljub morebitnim regresom na avtobusu bila dejavnost šole v marsičem otežkočena, je ob koncu pogovora podaljšal prof. Drago Novak.

-p

S PRIREDITVE V KIDRIČEVEM

Pod pokroviteljstvom Franja Rebernika, predsednika skupščine občine Ptuj, so organizirali združenje športnih novinarjev Slovenije, radio Ptuj in zveza za telesno kulturo v Ptuj, srečanje najboljših športnikov Slovenije v Kidričevem. Pred prireditvijo je Franjo Rebernik priredil slavnostno kosilo v hotelu Petovito v Ptuj.

Popoldne preteklo nedeljo sta bili v Kidričevem dve prireditvi, prva za solarje in druga za odrasle. Pred polno dvorano gledalcev so se predstavili razen dveh najboljših športnikov naše republike — košarkarja Iva Daneua in atletinje Marjane Lubej — še telovadec Miro Cerar, atlet Drago Zuntar, smučarski skakalec Jože Silbar, speedwayist Fran Babič in drugi.

Veliko pozornost so vzbudili najboljši športniki iz ptujске občine Janez Mežnarč — državni mladinski reprezentant v atletiki in najboljši športnik ptujске občine, Stanek Vrbančič — najboljši motorni pilot v Jugoslaviji 1967. leta — in Rudi Rakuša — državni prvak v streljanju na glinaste golobe.

Gledalcem se je predstavila tudi deveterica najboljših pionirjev, ki so se izkazali v telesnovzgojnem udejstvovanju v ptujski občini.

Razna podjetja so nagradila športnike s praktičnimi darili. Ivo Daneu je kot najboljši športnik Jugoslavije dobil zlato uro švicarske tovarne ur Darwil.

Najboljši športniki so pripovedovali o svoji športni karieri. Za dober glasbeni del programa so poskrbeli narodno zabavni ansambel Toneta Kmetca s pevci in zabavni ansambel Plavi Combo s pevko Alenko Pintarič.

Prireditve je uspešno v zadovoljstvo številnih gledalcev. Podobne prireditve bodo verjetno še prihodnja leta, toda žal verjetno v drugih krajih Slovenije.

ZR

TRIUMFIRAT V VODSTVU ALUMINIJA

Zadnje žolčne diskusije in iskanje predsednika Aluminijske niso dale drugega rezultata, kot da so izvolili tričlanski odbor, ki bo vodil delo do takrat, ko bodo našli osebo, ki bo pripravljena prevzeti breme predsedniškega kluba, ki je pristal po jesenskem delu tekmovanja na zadnjem mestu.

SZDL Ormož v civilnih obredih

CIVILNI OBREDI NAJ BI BILI SVEČANI

Pretekli četrtek so na občinski konferenci SZDL Ormož razpravljali o civilnih obredih. Sestanka so se poleg članov IO SZDL udeležili tudi predstavniki občinske skupščine in krajevnih organizacij SZDL Ormož.

Poroča kot civilni obred še ni dobila prave veljave, je uvodoma poudaril predsednik občinske konference SZDL Ormož. Le poročna dvorana v Ormožu lahko ustreza potrebam. Prav tako še ni izdelan uradni ceremonial pri civilnih pogrebi. Po njegovem mnenju bi naj bile civilne poroke v Ormožu, zanje pa bi bilo prav tako potrebno izdelati uradni ceremonial.

Drago Pintarič, sekretar občinskega komiteja ZKS Ormož, je menil, da se zaradi neizdelanega ceremonijala vrsta ljudi iz ormoške občine poroči izven občinske občine. Zaradi tega ni nobenih razlogov, da takšna centralizacija ne bi uspela. Drugi problem se pojavlja pri tako imenovanih kombiniranih in civilnih pogrebi. Pri prvih bi morali doseči sporazum s komisijo za verska vprašanja pri občinski skupščini, da bi se ti pogrebi vsilili sporazumno. Prav tako še nimamo za pogrebe enotnega organizatorja. Prav tako so še tu vprašanja organizacije stikov s šolo, pevskim zborom, pihalnim orkestrom in vprašanje plačevanja stroškov, ki nastanejo pri pogrebnih obredih. Organizacija pogrebov bi naj prevzelo stanovanjsko komunalno podjetje iz Ormoža, katerega bi se naj nakazovali odslej stroški pogrebov. Prav tako bi se dalo urediti s pihalnim orkestrom, pevskim zborom in glasbeno šolo. Pogrebi bi morali biti pravilno informirani. Uresničiti bi bilo potrebno akci-

jo za gradnjo mrtvašnice v Ormožu.

Fran Novak, predsednik skupščine občine Ormož, je povedal, da imajo v občini civilne poroke v osmih krajevnih uradih na področju občine. O predlogih za koncentracijo poročnih obredov smo že večkrat slišali, vendar smo naleteli na nerazumevanje pri občanah, ker so ti navezani tudi v takih primerih na svoj kraj.

Ureditev mrtvašnice oziroma gradnje danes stane v najboljšem primeru od 12 do 15 milijonov starih dinarjev. V Središču so na primer pristopili k urejanju mrtvašnice, vendar danes naletavajo na hude finančne težave. Vsekakor pa bo potrebno v Ormožu urediti mrtvašnico, kajti sedanja predstavljajo bolj skladišče orodja. Zato bomo morali skupno s komunalno stanovanjskim podjetjem, krajevnim skupnostjo in proračunskimi sredstvi najti neko pot za ureditev ormoške mrtvašnice, je na koncu razprave povedal Fran Novak.

V sklepih, ki so jih sprejeli na posvetovanju, je poudarjeno, da bi morali v prihodnje mladoporočence usmerjati k poroki v Ormož. Stanovanjsko komunalno podjetje bi naj v doglednem času ustanovilo ekipo za pogrebne žalne svečanosti. Verska komisija pa bi naj dosegla sporazum z župnijskimi uradi glede kombiniranih pogrebov. Izkoristiti je potrebno vse možnosti za zbiranje sredstev, ki nastanejo ob pogrebnih svečanostih, kakor tudi za gradnjo mrtvašnice. Potrebno bo tudi razmisлити o civilnem ceremonialu ob vpisu v matično knjigo, se na koncu poudarja v sklepih posvetovanja.

-p

Delovni čas v šoli

Doslej je bila učna obveznost predpisana s statutom šole v skladu s pedagoškimi normativi, ki jih je predpisal republiški sekretar za šolstvo.

Skladno z ustavo pa prinašajo novi predpisi oziroma spremembe in dopolnitve zakona za učitelje osnovnih šol dvanajstdesetno tedensko delovno obveznost. V ta delovni čas se šteje poučevanje, priprave za vzgojno-izobraževalno delo in drugo delo.

Učna obveznost za učitelje pa je po novih predpisih fiksirana in znaša za učitelje za razredni pouk toliko ur, kot jih je predvidenih po predmetniku, vendar največ štirindvajset ur na teden. Vendar pa zakon dopušta

možnost, da se lahko učna obveznost podaljša tedensko največ za dve uri, kolikor to sprejme svet šole.

Razlika, ki nastaja med učno obveznostjo in tedensko delovno obveznostjo, pa je to, kar najbolj bode temeljne izobraževalne skupnosti in šolske kolektive ne samo v bistriški občini, ampak tudi drugod.

Nastaja približna razlika osemnajst ur. Od tega se jih polovico uporabi za pripravo učiteljev, ostalih devet ur pa bi učitelji naj izkoristili za razredne posle, za dežurstvo in za izvenučno dejavnost. Nastaja vprašanje, kako razporediti učitelje pri teh dejavnostih, da bodo vsi enako obremenjeni.

Zaradi tega in še zaradi nadaljnega urejanja problema v reorganizaciji šole je temeljna izobraževalna skupnost v Slovenski Bistrici poslala vsem šolam vprašalnike, ki bi naj pokazali, ali so šole pripravljene, da bi učitelji ostali v šoli neprekinjeno sedem ur.

To vprašanje odpira precej problemov. Predvsem je problem delovnih prostorov, ki jih primanjkuje večini šol v občini. Saj imajo šole komaj dovolj prostora za učilnice, kaj šele da bi si lahko privoščile delovne kabine.

Zanimivo je tudi to, da novi zakon spreminja predpise o imenovanjih ravnateljev na šolah. Medtem ko je imenoval ravnatelja doslej svet šole, mora po novih predpisih dati soglasje k izvolitvi ravnatelja šole njen ustanovitelj, torej občinska skupščina. Kolikor ta zavrne izvolitev ravnatelja v enem mesecu po njegovi izvolitvi, mora svet šole razpisati nove volite.

Spremembe določb zakona o osnovnem šolstvu so tudi poostrele predpise o opravljanju strokovnega izpita za učitelja, ki ga bodo morali sedaj opraviti v petih letih, drugače ne bodo mogli poučevati.

Razen tega si morajo pridobiti tisti učitelji, ki še nimajo ustrezne šolske izobrazbe, to najkasneje v naslednjih petih letih.

-b

Glasbena šola v Oplotnici

Z letošnjim letom bo začel delovati v Oplotnici oddelk glasbene šole iz Slovenske Bistrice. S tem želijo v kraju popestriti kulturno življenje, so se pa tudi že dalj časa pogovarjali o potrebi po takšni šoli.

Oddelk bo vodila glasbena šola iz Slovenske Bistrice. Kandidati bodo plačevali samo vpisnino, medtem ko bo vse ostale stroške krila matična šola.

Za začetek se je prijavilo več kot sto kandidatov. Te prijave pa niso dokončne, ker so hoteli z njimi samo videti, kakšen je interes za takšno šolo. Te dni bo prvo testiranje kandidatov, nakar se bo šola resnično začela.

MOJ NAJVEČJI DOŽIVLJAJ

Pred praznikom JLA smo v šoli pisali spise o delu in nalogah naših borcev in vojakov med NOB in danes. Pogledala sem se v spomin ter se potrudila, da sem lepo in dobro napisala. Tovarišica učiteljica nam je namreč rekla, da bo najboljši spis poslala v Ptuj. Nestropno sem pričakovala odločitev. In res! Sreča je zadelala mene. Moj spis je šel v Ptuj, kjer so ga ocenili pripadniki JLA. Povabljeni sem bila na svečano proslavo, ki je bila 22. decembra v Ptuj.

Ko sem tekla v petek zjutraj na avtobus, sem bila v mislih že v Ptuj, ju med množico vojakov. Z nasmejanim obrazom sem povedala sopotnici v avtobusu, čemu grem v Ptuj, saj je bil to zame velik doživljaj.

Pripelala sem v Ptuj in nestropno čakala osmo uro, za katero je bila napovedana proslava. Ta čas čakala je trajal celo večnost. Srečala sem prijateljico, ki je tudi bila med nagrajenimi in obe skupaj sva v mislih doživljali lepe trenutke, ko bomo pred množico vojakov prejeli zaslužene nagrade. Urni kazalec na mestnem stolpu se je pomikal proti pol osmi, ko sva krenili proti vojašnici. Zbrali smo se v restavraciji, kjer nam je Angelica Ziberna razdelila pionirske čepice in rutice. Skupno smo se napotili v vojašnico med množico vojakov, ki so nam razkazali svoje prostore. Marško si je takrat rekel: Tu pa sta res doma red in smaga. Dečke je seveda najbolj zanimala tista soba, v kateri je bilo polno raznovrstnega orodja. Ko smo si vse to ogledali, smo šli v drugo sobo, kjer so bile velike mize obložene z raznimi dobrotami. To so za nas pripravili vojaški kuharji.

Ker se je na dvoršču pričela proslava, smo odšli tja. Nekateri na grajenici so čestitali komandantu

garnizije in vojakom. Nato je prebrala svoj spis še neka dijakinja. Komandant pa je prebral poročilo o delu vojakov v preteklem letu. Izrekel je pohvalo vojakom, ki so se v preteklem letu odlikovali s svojim delom.

Po proslavi so nam pionirjem razdelili darila. Vsa je dobil knjigo, štirje pionirji, ki so napisali še boljše spise, pa so bili nagrajeni s po dvema knjigama. Za darilo smo se zahvalili. Spet smo šli v sobo in se pogovarjali s pripadniki JLA. Čas je hitro minil in morali smo se raziti. Pred odhodom so vojaki spustili v zrak še dve raketi.

Naši dobri predstavniki Društva prijateljev mladine Angelci Ziberni in drugim prirediteljem proslave smo se lepo zahvalili za nepozaben doživljaj in se razšli.

Morala sem še čakati na avtobus in misli so se mi venomer vračale v vojašnico k temu svečanemu dogodku, ki mi bo ostal vedno v spominu. V roki pa se mi je v soncu, ki je takrat posijalo, zalesketala v svetleč papir zavita knjiga, ki me bo spominjala tega svečanega dne in me spodbujala k še boljšemu pisanju spisov.

Zdenka Majerič, 6. razred
osn. šole Trnovska vas

Zdenka,

gotovo veš, da mi je že Sonja opisala letošnjo za pionirje izredno proslavo dneva JLA, kar so zadnjič prinesla tudi NAŠA PISMA. Tvoj opis tega dogodka pa je tako prizadeto tople in iskrene, da ga nikakor ne morem pridržati samo za sebe, ker ga privoščim vsem bralecem NAŠIH PISEM.

Cestitam ti k priznanju in nagradi za tvoje delo in se veselim s teboj. Vabim te, da napises še kaj iz tvojega domačega kraja, iz tvojega

življenja, iz tvojih »veselih in žalostnih dni«! Prijeto znaš pripovedovati in zanimivo opisovati. Take deske imam posebno rada. Bodiva si prijateljici!

ALENKA

NAŠA HISICA

Preteklo je že več kot eno leto, odkar smo začeli graditi novo hišo, sedaj pa že stanujemo v njej. Zgradila so jo prične roke mojega očeta in moje matere in vsi smo zraven pomagali, da bi lepši dom imeli. Koliko žuljev in poguma, koliko dni in noči brez počitka, preden je stala nova hiša!

Srečna je mlada družina, ki ima hčerko in sina, najbolj srečna pa je, ko je takrat, ko v novo hišo pojde spat.

Srečni smo v novi hišici, posebno pa jaz.

Marta Munda,
Vičanci 9

Marta!

Tvoje pismo o vaši novi hišici je spis v pesmici. Kako se ti je posrečilo!

Pod novo, domačo streho letos preživljate zimo in gotovo vam je toplo in prijetno. Na pomlad boš pa nasadila rože in z njimi okrasila vsa okna, da se bo vaša hiša kar smejala. Tudi to je sreča. Privoščim ti jo.

ALENKA

UBOGA SINČKA

je na okence s ključnikom potrkala. Umrla bo, ker zebe jo in lačna je.

A nihče ni okna odprl, da bi zmole natrosil in sinčinka je zajokala in v hudo zimo odfrčala.

ALENKA

Vilma!

Ob tvojih pretrestajih pesmici pišem vsem otrokom: »Imejte srce za premirje in lačne ptičice! Pomagajte jim, saj so naše prijateljice!«

Kajne, Vilma, kako prazna in puša bi bila zemlja brez pojočih in švigajočih ptič! Zraven so nam pa še koristne, kako koristne! Pričakujem, da boš kmalu napisala drugo pesmico, namreč tako o veseli sinčiki in te lepo pozdravim.

ALENKA

Vokalni kvartet iz Ormoža V KRAKEM ČASU USPEH

Vokalni kvartet iz Ormoža

ALI SME DUHOVNIK PREKRŠITI SPOVEDNO TAJNOST?

KATOLIŠKI DUHOVNIK V LANGENBERGU TUDI PO ŠTIRIH
UMORIH OTROK NI SPREGOVORIL — OGORČENI VERNIKI

V Langenbergu v Zahodni Nemčiji se je neki mesarski pomočnik spovedal tamkajšnjemu duhovniku in mu priznal, da je ubil nekoga osemljetnega fantka. Katoliški duhovnik je že med spovedjo in tudi v poznejših pogovorih skušal večkrat prepričati mesarja, naj se prijavi oblastem, kajti v nasprotnem primeru mu ne more dati odveze.

Mesarski pomočnik je ta predlog trmasto odklanjal in niti slišati ni hotel o policiji. Duhovnik je moral molčati, ker ga je k temu silila spovedna molčečnost. Pozneje so se v okolici zgodili v podobnih okoliščinah še štirje umori otrok in bilo je dokaj verjetno, da jih je prav tako zagrešil mesarski pomočnik.

Decembra lani so končno ujeli morilca. Gre za 21-letnega Jürgena Bartscha in ga obsodili na doživetni zapor. Na obravnavi je brez oklevanja priznal, da je umoril vse štiri fantke in da je že 70-

krat poskusil, da bi ugrabil otroka. Povedal je tudi to, da se je po prvem umoru spovedal langenberskemu duhovnemu pastirju.

Znailno je, da katoliški duhovniki drug za drugim obračajo hrbet starim, preživelim dogmam, kljub temu nobeden izmed njih ni prekinil brezpogojne spovedne molčečnosti in prijavi morilca. Po predpisih rimskokatoliške cerkve namreč izključijo iz cerkve slehernega duhovnika, ki bi kršil spovedno skrivnost. Zahodnonemški časniki so ob tem primeru objavili številna protestna pisma bralcev. Avtorji teh pism ogroženi zahtevajo odpravo spovedne molčečnosti. Pišejo, da bi trile otroci ostali živi, če duhovnik ne bi molčal o prvem Bartschevem zločinu. Toda oglašili so se tudi fanatični katoliki, ki jim, po vseh znamenjih sočeti, življenje štirih otrok ne pomeni veliko, zato vneto zagovarjajo langenberskega duhovnika.

Elektrikar, veterinarski tehnik, kmet in učitelj — ali RUDI KOLARIČ, IVAN SVAJGEL, FRANC PLOHL in MATIJA MIŠKO. To so štiri imena, ki sestavljajo Vokalni kvartet iz Ormoža. Da je kvartet pisana družina, se lahko vidi že iz poldnevnih članov ansambla.

Iz gola veseli do petja so pred letom dni ustanovili ta ansambel. Prvi nastop so že imeli maja lani na otvoritvi Tedna bratstva in prijateljstva. Od takrat so že imeli več nastopov. Dva so imeli v kavarni Astoria v Mariboru, petl so na otvoritvi ormoške in ljubomerske vinske kleti ter posneli z ansamblom Toneta Kmetca iz Ptuja ploščo za Jugoton. Čeprav imajo različne poklice in dolžnosti, se vsak teden najmanj enkrat zberejo na vajah. Sedaj se dogovarjajo z ansamblom Zlrat iz Ormoža, da bi februarja nastopili v Ljubljani v oddaji Slovenski ansambli tekmujejo. Skupaj s kulturno-prosvetnim društvom iz Huma bodo v kratkem pripravili program, s katerim bodo gostovali še po ostalih večjih krajevnih centrih ormoške občine. In repertoar? Pojejo slovenske narodne in umetne pesmi. Zeleni pa bi v svoj repertoar vključili tudi pesmi ostalih narodov, saj glasba ne pozna meja, kar se najbolje vidi v narodnih pesmih (npr. alpski melos).

Kratek izsek iz življenja ormoškega kvarteta nam je pokazal, da je ta ansambel v tako kratkem času doživel že številne uspehe, saj ga že poznajo od Ljutomera, Ormoža, Ptuja pa do Maribora. Njihova skromnost in vztrajnost pri vajah pa bo še nadalje vplivala na uspehe tega ansambla — vokalnega kvarteta iz Ormoža, saj je njihova glavna želja, da bi jih ljudje radi poslušali. —P

Boječa pacientka pri zobnem zdravniku: »Ali res ni ne boli, če izpolni zob?« Popolnoma nič, »je potolaži zdravnik, »le v začetku svoje prakse sem si nekoč izpahnil roko«.

Dve strojeplisk se srečata na cesti.

»Ali je res, da imaš v novi službi direktorico?«

»Da, res je.«

»A tako? In kaj boš storila, če boš hotela imeti zvišano plačo?«

Boječa pacientka pri zobnem zdravniku: »Ali res ni ne boli, če izpolni zob?« Popolnoma nič, »je potolaži zdravnik, »le v začetku svoje prakse sem si nekoč izpahnil roko«.

GOSPODINJE, POSKUSITE!

TRZASKA JUHA

Pripravite jo v desetih minutah in skuhate prav tako v desetih minutah. Za 4 osebe potrebujete liter vode, v kateri skuhate jušno kocko, 2 jajci, žlico moka in peteršilj. Jajci, moko in malce soli točite, potem pa vlijte maso v vrelo juho. Pustite, da se malo zakrme, dodajte sesekljani zelen peteršilj in postrežite s prepečenim kruhom.

TELEČJE KOTLETI

Pripravite jih v petih in spečete prav tako v petih minutah. Za eno osebo potrebujete kotlet, nekaj masla, moko, začimbe, limono in poper.

Potolcite kotlete, jih posujte s soljo in poprom, pavaljajte v moki in počasi pečite na maslu, ki ste mu po okusu dodali začimbe, papriko, majaron ali kaj drugega. Še spečene kotlete pokapajte z limoninim sokom in jih servirajte s solato.

PIKANTNA JAJCA

Za dve osebi potrebujete 2 jajci, sardelno pasteto, 2 rezini trdega sira in malo masla. Na maslu hitro prepražite strove rezine, dodajte navrh jajci in preden se beljaki zgostijo, jih prelomite s sardelno pasteto. Poleg soli mešajte solata, ki je zelo vitaminska. Denite v posodo solato, zrel paradižnik, zeleno, morda tudi stročji fižol in konzerve ali grah, prelijte vse s kisom in oljem in potresite z zelenim peteršiljem.

drovskega roka predsednika predloga niso mogli uresničiti. Izvolili so nov upravniki in nadzorni odbor, v katerem so: Leopold Planinc, Mira Ploz, Nenad Bartol, Igor Curin, Jakob Emeršič, Marijana Kopče, Franček Alj, Francka Petrovič, Franc Purač, prof. Alojz Sever in Hermina Misotič. Za novega predsednika so izvolili Jožeta Antolčiča, za namestnika pa Hermana Skrinjarja.

Dogovorili so se še o delu in izletih v tem letu. Letošnji prvi izlet bi naj bil v aprilu, in sicer v planinski dom Jarše, nato pa vsak naslednji mesec po en izlet v druge kraje. Bodoče delo je planirano tako, da bodo jubilejno leto lepo proslavili. —ZR

MODNI KOTIČEK

Trenutno smo res še sredi zime, vendar je že sedaj treba misliti na to, kako bomo oblačene in obute, kakšne pričeske in torbice bomo nosile spomladi.

Danes si oglejmo spomladanske plašče:

- plašč, zelen kakor vojaška uniforma, gumbi srebrni, enako tudi zaponka na širokem pasu;
- živurnen plašč, čez ramena dvojna kratka pelerina, žepi le z okrasnimi žvli (nakazani);
- velika okrogla fazona na plašču, barve kamelje diake, zaponke na plašču so srebrne.

Tokrat plašči le v znamenju dolgih šivov.

Srbsko vojvodstvo v Veržeju

Tržani Veržeja so primorali Stefana Kopovska, da je odstopil svojo hišo oziroma žetlarjo Ivanu Marjetiču, da je dobil z ženo in otroki stredo. Toda Kopovsk ni dobil odškodnine niti od vlade in ne od Marjetiča ter je čakal nekaj let, dokler mu tržani niso izplačali iz trške blagajne 20 cekinov. Kmalu nato je Marjetič še dobil žetlarji Miklavža Ljubeta in Jurija Majena. Kmalu potem je trg izplačal odkupnino — prvemu 18 cekinov pa 20 cekinov. Poleg tega pa mu je tržan Florijan Grampas prepustil zemljišče za 20 cekinov.

Toda Marjetič vse to še ni zadovoljevalo. Že leta 1555 je naprosil cesarja Ferdinanda, da mu preskrbi še dvorec pri Veržeju, ki je bil v lasti Andreja pl. Grabenskega. Vlada je nato naročil deželni stanovom, naj Grabenskemu pripravijo, da proda svoj gradič na deželne stroške Marjetiču. Grabenski se je sprva branil, vendar se je deželni odbor 22. decembra 1555 ponovno obrnil nanj, naj proda dvorec Marjetiču in njegovim pribežnikom, ker se je v cesarjevi službi pokazal zvestega in je zaslužen za obrambo domovine, ima pa za svojo družino premalo zemlje.

Kmalu zatem se je Marjetič izpolnila želja, dobil je gradič in v njem precej zemlje. Gradič je stal na južni strani Veržeja med cestama proti Krapju in Banovcem, kjer se sedaj pozna nekdanji jarek. Temu gradiču je pripadala sedajni prostor cerkve, pokopališča, šole in obširne njivske površine.

Ivan Marjetič je večkrat s svojimi ljudmi odhajal na vojake. Maždarški zgodovinar Istvanffy ga v knjigi »Regni Hungarici...« pohvalno

Uspešni občni zbori RK v Gorišnici, Dornavi in Markovcih

Ob zaključku starega leta in na prehodu v novo leto delamo zaključke o svojem delu. O tem razpravljajo tudi osnovne organizacije RK občine Ptuj in dajejo predloge za izboljšanje svoje dejavnosti.

Občni zbori krajevnih organizacij RK v občini so bolj ali manj uspešni. Prav zagotovo pa lahko trdimo, da so bili ti zbori v Gorišnici, Dornavi in v Markovcih izredno dobro pripravljeni in obiskani.

Krajevna organizacija RK Gorišnica na svojem zboru, ki je bil v Muretnicah 26. decembra lani, temeljito razčlenila svoje delo v preteklem letu. Ugotavljala je, da je število članov RK od leta 1964, ko jih je bilo 376, povečala v leto 1967 na 889. Uspešno ji je tudi, da so v Dornavi organizirali podobor krajevnih organizacij RK in tam včlanili 169 članov in 32 mladincev. To je izreden uspeh, saj v Dornavi zadnja leta Rdeči križ sploh ni obstajal. Nekaj pridelni in uspešni člani so postali nezainteresirani, ker je organizacija razpadla. Tudi občinski odbor RK s svojim vplivom ni uspel, da bi v Dornavi v tem smislu zopet zaživel — uspešno pa je to Gorišnici. Tako ima sedaj Gorišnica z Dornavo skupaj 1659 članov RK in 109 mladincev RK.

Na občnem zboru so se pogovorili o svojem delu, težavah in željah. 200 ljudi je z zanimanjem sledilo poročilu predsednika, predavanju o pomembnosti krovodajne službe za vse, sledili so skupni želji pomagati nekemu, ki je pomoči potreben. Sklep zboru je bil, da bodo poskušali še povečati število članov RK, da bodo vzbudili željo po sodelovanju v tej humani organizaciji v dobernem človeku. Predsedem so se zavzeli za to, da bodo v bodoče povečali število krovodajcev in med mladino vzbudili čust, da lahko sedaj, ko so mladi in zdravi, mnogo pomagajo, s tem da darujejo kri, to edinstveno zdravilo, ki neselektrarno rešuje življenja. Podmladkarji RK naj nadaljujejo s svojim delom kot mladinci RK, da bodo potem čez leta lahko kot člani nadaljevali delo sedanjih pridelni članov in odbornikov. Prav tako je nujno sodelovanje z ostalimi množičnimi organizacijami, zlasti s krajevno skupnostjo, SZDL, ZZB in drugimi.

V Dornavi je občni zbor RK postal v prijetnem vzdušju. Udeležilo se ga je okoli 60 članov. Sklep je bil vsajinski podoben: več delu več sodelovanja v želji pomagati človeku. Krovodajne akcije naj se udeležijo čimveč Dornavčanov, saj je bila že pred leti Dornava eden najbolj pridelnih krovodajskih terenov v ptujski občini.

Občni zbor KO RK v Markovcih je bil prav tako dobro pripravljen. Udeležilo se ga je mnogo — okoli 150 članov, ki so z zanimanjem sledili poročilu predsednika in pridelni sodelovanju v razpravi. Število članov RK bi lahko bilo še višje, krovodajne akcije morajo biti bolj uspešne kot doslej, mladina ne sme stati ob strani, temveč postati pomemben člen v organizaciji, ki ji je cilj darovati, pomagati in reševati! Takšni so bili sklepi.

In mi želimo vsem, da bi bile njihovo delo v letu uspešno, da bi sklepi postali cilj, za katerim stremimo končno vsi člani Rdečega križa.

»DELAJ, POMAGAJ, REŠUJ, DA. RUJ KRIJ« in postal boš vrednejši član večmilijske mednarodne organizacije, ki je bila ustanovljena v hudih potojih, vendar s istim skupnim ciljem.

Kotiček za kmetovalce in vrtičkarje Odkazovanje sečnje v listnatih gozdovih

Drevesa je treba odkazovati dovolj zgodaj pred sečnjo, kar je odvisno od krajevnih, vremenskih in drugih okoliščin. V pretežno listnatih gozdovih (bukej, hrast, gaber, jelša...) se odkazuje praviloma v času, ko je dreve brez listov. Takrat je krošnja bolj pregledna in najlažje presodimo medsebojne odnose v drevesnih skupinah ali šopih. Takrat opazimo, katero drevo je poškodovano, zamorjeno, suhovrno, zastojata v prirastu ali je škodljivo, ker zavira v razvoju druga drevesa z bolj-šo rastnostjo, preprečuje rast mladja, to so tako imenovani »koši« ali predrastki. Velja pravilo, da mora odkazovalec odkazati v prvi vrsti vsa poškodovana, bolna, nasploh škodljiva drevesa. Zatem posega v goste enodobne sestoje ali drevesne skupine, da jih razrežiti.

To je nujen negovalni ukrep z namenom, da se okrepi odpornost sestoja, kajti v pregostih sestojih so drevesne krošnje in zavoljo tega tudi koronice slabše razvite, kar močno zmanjša odpornost dreves zlasti proti snegolomu, ki lahko napravi v gozdovih ogromno škodo.

ODSTRANJEVANJE »TEKMECEV«

Precejšen delež v naših gozdovih zavzemajo čisti smrekovi in čisti bukovci enodobni sestoji, pri katerih je odkazovalec dobro seznanjen s tehniko tako imenovanega pozitivnega redčenja. To pomeni, da je glavna skrb pri odbiranju obrnjena na tista drevesa, ki so v skupini najboljše glede na kakovostni prirastek in bodo ostala v sestoji do zrelostne dobe. Odstraniti se pravi odkazati, pa je treba tekmece (konkurentne), ki v skupini ovirajo razvoj izbrane drevesa, kateremu je potreben večji življenjski prostor, da bi čimbolj prirastalo. Tudi je treba ob tem preveriti posledice, ki bi nastopile po opravljeni sečnji.

Praksa kaže, da je zaradi razpoložljivega sredstva, imenovanega arbopin. Uporablja se kot premaz debel sadnega dreveja v jeseni in pozimi. Drevje je treba premazati pravčasno in pod strokovnim nadzorstvom, kajti nepravilno delo ne daje dobrega rezultata.

Poraba: liter arbopina na liter vode. Mažemo s čopičem.

15-LETNICA PLANINSKEGA DRUŠTVA PTUJ

Letos slavijo ptujski planinci 15 let svojega društva in 75 let Planinske zveze Slovenije. Pričetek slavnostnega leta so oznanili na občnem zboru v ponedeljek, 15. januarja 1968.

Slavnostni občni zbor so pričeli s predavanjem Franca Smajša z naslovom Po razširjeni slovenski planinski transverzali. Predavatelj je s 120 prelepimi barvnimi diapozitivi in živahnimi pripovedovanjem »popeljal« potno dvorano planincev v prelepi slovenski gorški svet.

Na občnem zboru je spregovoril Alfonz Curin, najstarejši član PD Ptuj in njegov prvi predsednik, ki je imel največ zaslug za ustanovitev društva. Govoril je o tem, kako so ustanovili društvo, o začetnih težavah, ki so jih v voljo in delom premagali in kmalu želi prve uspehe. Pohvalil je delo članov društva, ki se je posebno popotirilo v zadnjih letih. Povečalo se je število članov in izletov. Posebej je bil zahvalen za poštovno delo HERMINI MISOTIČEVI, saj jo je imenoval »dušo in srce« društva. Pohvalil je SIMONA PETROVIČA kot dobrega organizatorja planinskih izletov, sedanjega predsednika ANTONA PUHGA, ki je z aktivnim in poštovnim delom dvignil planinsko društvo, kateremu je zaželel še veliko uspehov.

SIMON PETROVIČ je dejal, da stopamo v leto dveh jubilejev. Orisal je razvoj planinstva skozi desetletja in že govoril o načrtih PD Ptuj v tem letu. V času občinskega praznika bodo pripravili razstavo fotografij s planin in arhivnih materialov. Zasluženim planincem bodo podelili častne znake. V načrtu imajo jubilejno sejo, jubilejni izlet in razvite proslave. Predvsem pa bodo skušali pridobiti čimveč mladih članov. Pozval je mladino, naj se vključi v planinsko društvo in spozna lepote naših planin.

TONE PURG, predsednik društva, je poročal o delu v zadnjem letu. Program dela so uresničili. Predvsem je bila aktivna mladina, ki je delala v več sekcijah. Pridobili so 29 novih članov in tako uresničili načrt pridobivanja novih članov. V preteklem letu so izvedli 28 večjih in manjših akcij. Med drugimi so organizirali štiri množične izlete v Bohinj, v Logarsko dolino, na Gorojance in v Kamniško Bistrico. Izleti so bili pod strokovnim vodstvom Simona Petroviča. Predsednik društva Tone Purg se mu je zahvalil za poštovno delo. Omenil je tudi delo razstav. Ki so jo priredili v času občinskega praznika. Ogledalo si jo je 400 občanov. Ob jubileju se je zahvalil vsem tistim, ki so pomagali k ustanovitvi društva in v njem aktivno delali do danes. To so: Hermina Misotič (dobitnica srebrnega častnega znaka PZ Slovenije), Drago Jošt, Stefa Pušnik, Hilda Sršen, prof. Stane Horvat, prof. Miroslav Gorše, Mira Ploz, Jože Petrovič, Jurij Barič, Nenad Bartol in prvi predsednik Alfonz Curin, ki so mu v znak zahvale podarili lepo knjigo o lepotah planin.

Prebrali so še poročila ostalih odborov. V razpravi so člani društva pohvalili delo sedanjega odbora in izrekli željo, da bi ostal še to leto. Zaradi odhoda na odslužitev ka-

Ormož skozi stoletja

..XI

Tako se je lahko prebivalstvo v najbolj ogroženih krajih pravočasno umaknilo v gozdove in hribe ali pa za skromne utrbe okrog cerkve, v takozvani tabore.

Za uspešno vojskovanje je po mnenju nekega sodobnega vojskovedca potrebne trije. Prve je denar, drugo je denar, tretje je tudi denar. Do tega spoznanja so bili prišli tudi že v začetku 16. stoletja, torej že pred 400 leti. Že tedaj je namreč deželni vladar s papeževim dovoljenjem zasledil eno četrtino vsake premoženja, ki so ga imele cerkve in samostani, za tako imenovani turški davek. Primerno je skušati tudi obremeniti plemstvo, ki pa se mu je lahko uspešno uprlo.

»TURSKI« DAVEK IN ORMOŠKI OKRAJ LETA 1542

Po letu 1532 so se na Stajerskem resno pripravljali, da bi uspešno odvrnili morebitne napade Turkov. V Ptuj je bil sedež posebnega vojnega sveta v ta namen, mesto samo so izdatno utrjevali, v Gradcu pa v nazlič vilivali nove topeve in kovali orožje ter pripravljali strelivo. V Ptuj so napolnili skladišča z orožjem (Zeughaus) in s hrano za okrvanje čet.

V Ormožu je dal Jakob Sekelj, lastnik ormoškega gradu in gospostva, na kraljev ukaz utrditi mesto z dodatnimi nasipi in okoli. Pri teh utrjevalnih delih so morali pomagati prebivalci štiri milje (8 km) daleč okrog Ormoža. Vseposvo so potekale mrzlične priprave v strahu, da bo sultan nenadoma vdrl na Stajerske in se maščeval za vojne neuspehe v letih 1529 in 1532.

Leta 1541 je kraljev »vetovalec« in zaslužen vojskovodja v bojih proti Turkom Janez Ungnad, Stajerski deželni glavar, predložil kralju Fer-

dinandu velikopotezen vojni načrt proti Turkom. Stroški za uresničitev tega načrta naj bi znašali tri milijone goldinarjev. Za sredstva bi po predloženem načrtu zbrali, ako bi vsem kraljevim deželam za tri leta naložili enakomerno ne previsoko izredni davek za vojno proti Turkom, s čim bi sovražnikom krščanskega sveta.

Na kongresu predstavnikov vseh dežel v Pragi decembra 1541 je bil Ungnadov predlog sprejet in nov vojni davek v letu 1542 razpisan. V ta namen so med ostalim izvršili tudi popis vse kmečke podložniške posesti, premeščin in nepremeščin, hiš, njiv, travnikov, gozdov in zelo podroben popis živine pri vsakem podložniku posebej. Vse to je bilo tudi podrobno ocenjeno. En vol je bil cenjen na 4 do 5 goldinarjev, konj na 4 goldinarje, krava na 2 goldinarja, kreh ali zrebica tudi na 2 goldinarja, tele ali telica na 1 goldinar, svinja povprečno na 30 krajcarjev ali 3 svinje na 1 goldinar. Obdelovalna zemlja v izmeri enega tedaka (Tagwerk — tavr) je bila ocenjena na pol goldinarja.

Ti podrobni popisi kmečkih podložniških gospodarstev za ormoški okraj so še danes ohranjeni v deželnem arhivu v Gradcu, njihove kopije pa v Zgodovinskem arhivu v Ptuj. Obsegajo nad 300 strani velikega obsega in navajajo poimenovalno 427 podložnikov ormoškega gradu v 61 vaseh ter nam nudijo izredno podrobne podatke zlasti za stanje živinoreje v ormoškem okraju sredi 16. stoletja. Po svoji vsebini in podrobnosti podatkov o vrsti in številu domače živine bi te popise (Gütlischätzung) mogli imenovati KMETIJSKA GOSPODARSKA STATISTIKA ZA ORMOŠKI OKRAJ IZ LETA 1542.

Popis in ocenitev podložniške posesti iz leta 1542

Popis je opravila uprava zemljiškega gospostva Ormož, tedajni lastnik je bil Luka Zekel. Zemljiška posest je bila razdeljena v dve veliki skupini. V prvo je spadala stara posest lastnikov ormoškega gradu iz časa Ptujskih gospodov in se je razprostirala vzhodno od Pesti. Zahodno od nje so si Zekli tudi pridobili precej posesti po spodnjem Ptujem polju, v Slovenskih goricah blizu Lenarta in proti Halojam v Vidmu in Trčcu ter obsežne vinogradniške predele v Haložah.

Razen podložniške kmečke posesti v Slovenskih goricah so imeli Zekli v tem času velike dohodke od vinogradniške posesti po tamšnjih vseh narodnih vrhovih, ki jih ceniam števa kar 62. Na teh vrhovih je bilo 1036 vinogradov oziroma vinogradniških posestnikov (sogornikov), ki so dajali ormoškim graščakom dajatve v vinu (gornino ali gorščino).

Zahodno od Pesti so imeli Zekli podložnike v 18 vaseh in 133 kmetih. Ločeno od teh so vodili pregled nad podložniki in sogorniki okrog Ptuj pod Haložah, kjer so imeli na 5 vrhovih 229 vinogradov oziroma sogornikov.

Na Bregu pri Ptuj so imeli Zekli 12 kmetij in en dvorec; v Ptuj so imeli dvorec, imenovan »Pflasterhaus«, to je sedanja velika hiša na Vrazovem trgu št. 2.

Na prehodu v Haloze ob Dravinji je pripadala Zeklom vas Trčec (Mark) s 27 kmetijami. Stara posest ormoških graščakov vzhodno od Pesti se je skozi stoletja delila v dva upravna okraja, ki so ju imenovali »gornji urad« (Oberamt) in »spodnji urad« (Unterramt).

Leta 1542 je bilo v gornjem uradu 16 vasi, v katerih je živelo nekaj nad sto ormoških podložnikov. V spodnjem uradu je bilo v istem času okrog Ptuj pod Haložah 13 vasi in 12 kmetov. Vse to so imeli v lasti na obeh straneh Pesti in živele v 61 vaseh 427 ormoških podložnikov, v Slovenskih goricah pa nad 1000 haspovalec (sogornikov) graščinskih vinogradov.

Iz ljubomerske zgodovine

Srbsko vojvodstvo v Veržeju

Tržani Veržeja so primorali Stefana Kopovska, da je odstopil svojo hišo oziroma žetlarjo Ivanu Marjetiču, da je dobil z ženo in otroki stredo. Toda Kopovsk ni dobil odškodnine niti od vlade in ne od Marjetiča ter je čakal nekaj let, dokler mu tržani niso izplačali iz trške blagajne 20 cekinov. Kmalu nato je Marjetič še dobil žetlarji Miklavža Ljubeta in Jurija Majena. Kmalu potem je trg izplačal odkupnino — prvemu 18 cekinov pa 20 cekinov. Poleg tega pa mu je tržan Florijan Grampas prepustil zemljišče za 20 cekinov.

Toda Marjetič vse to še ni zadovoljevalo. Že leta 1555 je naprosil cesarja Ferdinanda, da mu preskrbi še dvorec pri Veržeju, ki je bil v lasti Andreja pl. Grabenskega. Vlada je nato naročil deželni stanovom, naj Grabenskemu pripravijo, da proda svoj gradič na deželne stroške Marjetiču. Grabenski se je sprva branil, vendar se je deželni odbor 22. decembra 1555 ponovno obrnil nanj, naj proda dvorec Marjetiču in njegovim pribežnikom, ker se je v cesarjevi službi pokazal zvestega in je zaslužen za obrambo domovine, ima pa za svojo družino premalo zemlje.

Kmalu zatem se je Marjetič izpolnila želja, dobil je gradič in v njem precej zemlje. Gradič je stal na južni strani Veržeja med cestama proti Krapju in Banovcem, kjer se sedaj pozna nekdanji jarek. Temu gradiču je pripadala sedajni prostor cerkve, pokopališča, šole in obširne njivske površine.

Ivan Marjetič je večkrat s svojimi ljudmi odhajal na vojake. Maždarški zgodovinar Istvanffy ga v knjigi »Regni Hungarici...« pohvalno

omenja kot odličnega vojvoda konjenikov. Posebno poudarja, da je leta 1553 v varaždinskem predmestju premagal sina turškega paše Ulemana. Leta 1555 se je Margetič boril na hrvaški meji, leta 1556 pa kot poveljnik 49 konjenikov pri Ludbregu. Leta 1558 je veliko pripomoget k slavni zmuzi krščanske vojske v Slavoniji. Okrog leta 1564 je umrl Ivan Margetič, ni pa znano, ali doma ali v vojski. Kmalu nato je na bojnem polju umrl njegov starejši sin Ivan. Njegovega mlajšega brata Lazarja so leta 1578 pri Gyulu ujeli Turki ter se je kmalu nato poturčil. Poveljnik njegovega krdeja je postal Marko Hadgović, baje Lazarjev nezakonski sin.

V tem času je Mura prisilila Veržence, da so se preselili na sedanji prostor, blizu Margetičevemu dvorcu. Z zavistjo so gledali na lena Margetičeva posestva, ki so bila varna pred Muro. Zato niso hoteli dovoliti, da bi po Lazarjevem njejtu podedovali zemljišča njegova mati in sestra. Vendar jima je nadvojvoda Karel do oktobra leta 1587 dovolil, da smeta ostati v gradu. Ko pa se je zagotovo izvedelo, da se je Lazar poturčil, je nadvojvoda gradil z vsem zemljiščem 9. marca 1588 podaril Miklavžu Ožegoviću in njegovim moškim potomcem. Ožegović je bil vojvoda na Hrvaškem. Deželni vladar mu je podaril verženski gradič zaradi zvestobe in junaštva. Za pogoj je deželni vladar postavil, da mora biti gradič obranjen v dobri stanji ter ga ne smejo poškodovati. Verženci pa niso mirnovali. V sporazumu s luteranskimi Stajerskimi deželnimi stanovmi so ugovarjali proti navedeni podelitvi gradu. Zato je nadvojvoda 23. julija 1588 izdal Ožegoviću drugo listino, v kateri mu kljub vsem ugovorom potrjuje še prej dane pravice. Kmalu zatem je Ožegović umrl.

Na leto 1596 je dobil verženski gradič kljub velikemu prizadevanju Ožegovičevega starejšega sina baron Jurij Rupert Herberstein, najemnik graščine v Gornji Radgoni in višji deželni konjenik. Kljub temu pa je Veržej še naprej veljal kot sedež uskoških vojevod, saj je leta 1597 to službo opravljal neki Jemel Salamon.

V tem času sta se za verženski gradič potegovala tudi neki Blaž Vugula in Miklavž Dugofretič. Deželni stanovi so v tej zadevi 9. junija 1597 vprašali za nasvet mehnega polkovnika barona Ivana Zigo Herbersteina. Ta pa je izjavil, da veržensko vojvodstvo ni potrebno, ker je za obrambo meje dovolj pokršbeno in lahko mejo v vsakem času brani določena skupina vojakov, ki v primeru potrebe tudi lahko prevzamejo vojvodstvo v Veržeju.

Ker so kmalu nato Turki začeli napadati

PIERRE DANINOS:

Mirna hiša

— Prosim vas, da se razumeva, nobenih deklet! — mi je dejala hišnica in najprej premerila od glave do pete mene, nato pa še moj stari pisalni stroj, ki sem ga držal v roki. — To je dostojna, mirna hiša, razumete, in zato ne smejo v njej nobeni obiski rušiti miru in reda!

— Ne bojte se, sem dejal pomirljivo, — niti starih niti mladih deklet ne bom sprejemal. Preveč dela imam, da bi imel čas še za obiske!

— Ali ste slišali, — je nadaljevala hišnica, ne da bi bila zmenila za to, kar sem rekel, — nobenih mladih deklet!

Komaj sem postavil pisalni stroj v sobi na mizo, je nekdo potkal na vrata. To je bila sosedka, ki je stanovala v sobi levo od moje. Predstavila se mi je in rekla:

— Vi ste torej pisatelj? Da, da, kaj hočete! Tudi jaz sem se svoj čas ukvarjala s pisateljevanjem, toda nisem imela sreče. Okolje, ki živim v njem, me ne razume in ne ceni velikih del, ki sem jih ustvarila...

Ta dobra duša je prihajala v mojo sobo, kadarkoli se ji je zadelo, da sem potreben njenih nasvetov...

Moj sosed na desni me je obiskal vsako popoldne, kadar je njegova žena spala.

— Veste, gospod, moja uboga žena trpi za nespečnostjo. Mar to ni žalostno? Vsako noč me nekajkrat prebudi in mi reče: »Veš, dragi, še vedno nisem zapala!« Morda bi bili tako ljubezni in bi mi storili majhno uslugo. Ne razumite me napačno, ampak prosil bi vas, da ne bi tipkali na pisalni stroj, kadar žena popoldne malo leže... Saj se ne jezite, kajne?...

— Čujte! — sem protestiral. — Vaš pes je nocoj vso noč lajaj!

— Moj pes? — se je začudil sosed, — za božjo voljo, pes vendar mora lajati!

— Razen tega, — sem nada-

ljeval, — mar vaša žena ne sliši tistega stanovalca na drugi strani, ki cele noči nekaj zabija?

— Mislite tistega mizarja? — je odgovoril hladno moj sosed. — Oh, to ni nič! Moja žena se je že davno privadila njegovega zabijanja. To jo ravno tako malo moti kot hrup s tržnice, ki se prične ob štirih zjutraj.

Toda vašega pisalnega stroja ne more prenašati. Razumeli boste, da ni prijetno neprestano poslušati: tik-tik-tik-tik, tik-tik-tik-ting-uang! Kar zadeva našega mizarja, veste, to je pravi umetniški mizar. Morali bi videti, kakšno moderno pohištvo ta umetnik izdeluje!

Cez nekaj dni se je genialni mizar pričel prikazovati v mojih vratih s kladivom in žago v rokah. S solzami v očeh je vzkliznil:

— Zaman je bil ves moj trud in napor! Ogoljufali so me! Poslali so mi samo dolge deske! Tako ne gre več dalje!

— Kaj ne gre več dalje? — sem ga vprašal.

— Kako kaj? — je zajel, kakor da bi mu pomrla vsa družina. — Uničil sem deske, ki sem jih nosil v sobo. Kriva so ta prekleta ozka vrata. Vendar sem našel rešitev! Od danes — pravzaprav od nocoj — bom delal na hodniku. Gotovo vas ne bo motilo, saj vi ponoči tako ne spite, kajne? Umetnik ste kakor jaz. Najina dela bodo žvela tudi tedaj, ko naju ne bo več.

Ni mi bilo lahko izseliti se iz sobe, preden mi je iztekla najemina, toda ni mi preostajalo nič drugega. Hišnica je bila neizprosna. Moj pisalni stroj je rušil mir v hiši.

Ko sem stal na hodniku in čakal na nosača, da odnese moje stvari, je neki fantalin pridiral v vežo na kolesu in dvije zazvonil.

Hišnica je pristopila k meni in mi dejala:

— Vidite, celo ta fant spoštuje hišni red in pazi, da nikogar ne povoli!

NAŠE ZDRAVJE IMATE NAHOD?

Zima je in povsod slišimo kihanje, kašljanje in smrkanje! Nahod ima različne vzroke, ki jih včasih niti ne moremo določiti. Nekdo je v mrzlem vremenu hodil okrog v premočenih čevljih, pa vseeno ni dobil prehlada, pri drugem pa zadostuje že majhen prepih, da mu začne nos »puščati«. Desetletja dolgo raziskave so bile potrebne, preden so odkrili, da obstajajo tri različne vrste nahoda: običajni nahod, ki je posledica prehlada, nahod, ki ga povzroča bakterije, in virusni nahod.

Najbolj pogost je nahod, ki ga povzroča prehlad. In zakaj se pojavlja tolikokrat? Ker večina ljudi pozabi poleti in v jesenskih mesecih utrjevati svoje telo.

Telo ima stalno temperaturo in poseben sistem toplotne regulacije omogoča, da ostane ta temperatura nespremenjena tudi pri nizkih zunanji temperaturah. Pri tem so zelo pomembne kapilare, majhne žilice tik pod površino kože. Čim hitreje se bodo te žilice prilagodile zunanji temperaturi, tem manj bo telo ogroženo.

Obstaja pa tudi zveza med slabo prekrvljeno kožo nog in med nosno sluznico. Če so naše noge tople, to se pravi dobro prekrvljene, je enako tudi z nosno sluznico. V tem stanju je sluznica odporna. Če pa so noge mrzle, in to celo dalj časa, je tudi nosna sluznica slabo oskrbovana s krvjo.

Gotovo ste že imeli nahod in poznate njegove simptome: v nosu vas začne ščemeti, kihate, in kmalu nimate več dovolj robcev pri roki. Papirnati robci so priporočljivi, ker preprečujejo širjenje te bolezni. Tudi glas se spremeni, postane nosljaj, okus in vonj oslabita, skozi nos ne morete več dihati in muči vas tudi glavobol. Če se je infekcija razširila tudi na žrelo, se pridruži še nešteti tegobam: pritisk v ušesih, slab sluh. Telo temperatura se mnogokrat poviša in nastopi splošno neugodje.

Kaj storiti, da to neprijetnost odstranimo ali preprečimo? Hudo ljudi trde, da traja nahod z zdravljenjem ali brez njega sedem dni. To drži deloma le za virusni nahod. Pri navadnem, »prehladnem« nahodu, pa si lahko pomagamo. Moramo se le potruditi in našo toplotno regulacijo spraviti v red.

Najprimernejša bi bila gorska tura ali cepitev drv, na ta način bi se aktivno ogreli. Seveda so tudi pasivni načini: kozarec groga, kuhanega vina ali bezgovega čaja s tableto aspirina, kopel, sauna in kopel nog. Pri usekovanju moramo biti previdni. Eno nosnico moramo zatistiti, medtem ko drugo previdno izpiramo. Sicer se lahko vsebina, ki je mogoče že gnojna, razširi po nosni votlini ali v ušesno trobilo, kar povzroča težka in dolgotrajna vnetja. Kapljice z raztopino efedrina in adrelinu delujejo blazilno in olajšajo dihanje skozi nos, kar je pomembno zlasti ponoči. Isti učinek dosežemo, če kopamo obraz v parni kopeli kamilice, mentola ali evkaliptovega olja.

Tudi hren pomaga. Koren hrena vsebuje eterična olja, ki imajo snovi s takim učinkom kot antibiotiki. Priporočljivo je, če med nahodom trikrat dnevno pojemo nekaj hrena z nastignanim jabolkom ali skuto.

Če se hočemo v bodoče obvarovati nahoda, pomagata le eno sredstvo: utrjevanje. To je trening krvnega obtoka, masaža celega telesa s ščetko, zračne kopeli, telovadne vaje, mrzla prha. Ker so noge posebno slabo preskrbljene s krvjo, naj si tisti s toplimi nogami dnevno kopljejo noge v mrzli vodi ali v izmeničnih temperaturah, »mrzlonožci« pa v kopeli z naraščajočo temperaturo. Tudi vsakodnevni sprehod, seveda v primerno topli obleki, ne sme manjkati.

V tem pa je tudi smisel ugozvojem razvoju, da bi ji uspelo tovitve, da mora Indija teči v ostati na mestu glede življenjskega standarda posameznika. Pri sedanjem povečevanju števila prebivalstva bi morala država odprti vsak dan 250 novih žol in izolirati vsako leto 4,5 milijona učiteljev. Toda to je uresničljivo le ob pogoj, da se ustavi strahoten tempo naraščanja števila prebivalstva.

»Naša ustava zagotavlja vse osnovne pravice in vso svobodo. Pozabili smo samo na eno: na pravico žene, da se odloči, koliko otrok bo imela, in na njeno možnost, da bi se branila pred posledicami nekontrolirane plodnosti.« je rekla dr. Batija.

Po vsem sodeč postaja vprašanje eno najbolj perečih vprašanj indijske družbe.

LB

Rerervirano

za prleškega Lujzeka

V totem tjadni sen bija precig zdelani. Nisen se še moga navaditi na novi dnevi šit. Pret sen ša v službo zaron ob šestih, duma pa sen že bija ob treh. V tote vure pa sen še šteja oštarije, ki sen jih obleta. Zaj pa se moren pašiti duma, č čen ka sen ob šestih večer duma. Či pa še priden malo po šesti vuri, me stora že s širhaklon čoka na prog. V soboto zaron pa še moran ob sedmih v mesnico, č nečen v nedelo žemovine jesti. No, da malo poglednemo, kak naši ljudje živijo.

V PTUJI ...

Nije še dugo, ko so v Ptuji odprli novo »samopostrežbo«, v kateri lahko vse dobiš. Zvedla sem tudi, kaj mojo notri bife. Te pa sen ša na en špricar. V bifeji je bilo punu ljudi. Špricar sen spija z enim žlakom. »Keko košta?« sen pita. — »Šestdeset starih dinarov.« je rekla kelnerica. Skoro nisen moga verovati. Te pa sen se ogledna malo bol po lideh. — Ja jebal vrag, či je to mogoče, sen si začela mrgotati, ko sen zagledna v bifeji ves družbeni sektor s ptujskih oštarij, ki mo prek »samopostrežbe« svoj center. Med njimi pa so bili takšni, ki so pred skoz gučali proti molin cenam v bifejih in da Ptuj bifeje ne nica. Jeli pa pili so s takšno hitrostjo, tak kak či bi jim vragovje pod škorkini klirili. Ša sen proti hoteli. Na glas sen si misla, da se je najbolje najesti in napiti v bifeji, te pa lahko greš na duo deci staline v oštarijo. Zaron sen duma poja postono večerjo, te pa me je po špricar začelo v bleki šrajfati. Da bi bija čim pret ležiš, sen ša na hajzl v hotel. Kak sen prija za kluko škrekta, mi je eden kelnar reka, ka so mo ponoči iz vsih škrektovih luken spokrali škotle s papiron za rit brisati. Biža sen proti ejzenponi. Čug za Ormož pa je že fička v Hajdini. Na čugi pa se mi je zdelo tak kak či bi me gda s kohljo polijo po glavi. Rukalo pa nas je tak, ka je mojemu sosidi gepis iz vlist opa. — »Ja, Japec, či več nisi pri železnici v službi, sen pita storega znonca, ki se je v civilni pela duma. — »Seveda sen. Samo po referendumu, ko se je šlo za totega vira, ki ga zaj sluzin, so nan skoro usen uniform spojemoli. Če pa še pride enkrat do referendumu, te pa bomo venda železnikari v gatah hodili, mi je zabrusja.

V ORMOŽI ...

V Veki Nedeli sen stupja dol s čuga. Pri zodnjih vagonih pa se je tak kadilo, ka nisen vida kon bi stopja. Te pa sen se spotekna, tak ka sen odletja na drugo stron ceste. Kdo je že čug odčulka, sen vida, da sen se spotekna v sportro železničarsko rompo. Oštarijo Filip pa mi je reka, ka bi lahko skoro vsi iz Veki Nedele meli cilo zimo iz sportirih romp drva, saj se skoro usakšni tjezen nehe v je zaleti. Son pa sen vida, da mojo na velikonedelskem ajzenponi brojde podprte s potirimi rompami. Pokrot pa so mi že šoferi pravili, ka nikdar ne znojo v temi, či so rompe zaprte ali odprte, tak kak či bi bija toti falat zemle zacoprani.

FILMSKI IN TV MOZAIK

Marie-Jose Nat

Marie-Jose Nat, prikupna francoska filmska igralka s Korzičke, se je leta 1964 drugič poročila s 9 let starejšim francoskim filmskim režiserjem Michelom Drachom. Po letu dni se jima je rodil sin, ki sta mu zakonca dala ime David, za katerega je Marie-Jose pred kratkim izjavila, da pomeni vso njeno srečo. Marie je igrala že v več filmih, ki so jih naši gledalci že videli in z znanimi igralci. Ena najuspešnejših vlog ji je glavna ženska vloga v filmu Moji dnevi s Petrom, v katerem ji je bil partner bivši mož Brigitte Bardot Jacques Charrier. V prostem času se mala Francozinja najraje spreha. Pri tem pa nikoli ne pozabi vzeti s sabo knjigo. To tudi vidimo na naši sliki, ki je bila posneta lanske jesen v enem pariških parkov.

HOROSKOP

VODNAR
od 21. januarja
do 19. februarja

Ona: Živeti ti večkrat popustijo, še posebno ko moraš nekajkrat na mesec iti na obvezen sprehod. Pomiri te lahko fant, ki si ga pred kratkim le nekajkrat srečala pri sosedovih. Pri vseh o avtomobilu ne razmišljaj preveč o svojih problemih.

Oni: Naslednji teden pričakuji obisk, ki bo lahko mnogo pomenil za tvoje nadaljnje delo. V njem bo tudi nekaj ljubezenskega. Letošnja ekonomske obremenitve bodo hude.

RIBI
od 20. februarja
do 21. marca

Ona: Popolno zaupanje v moža oziroma fanta je zate v tem času najpomembnejše. Problemi, ki so se vrstili v lanskem letu, bodo letošnji bližji. Čaka te še nerazdeljena nagrada v službi.

Oni: Ne razburjaj se preveč, če ti na gro vse, kot bi želel. Čvire moraš pametno preskakovati, če želiš doseči cilj. V ljubezni boš vedno bolj srečen, zato se ti za tih teden še ni potrebno bati.

OVEN
od 22. marca
do 20. aprila

Ona: Otrlesla se boš močno privzrojene navade, na katero so te že nehali opozarjati, ker so obupali. Tvoje srce se bo kmalu razgledalo ob prijetni priložnosti. Zdravje bo trdno.

Oni: Tvoje veselje do vsega, kar se vrta, se bo stopnjevalo in marsikatero uro boš žrtvoval za svojega konjčka. Zelo spogledljiva ženska cenj tvoj standard, zlasti tvojo radodarnost.

BIK
od 21. aprila
do 21. maja

Ona: Fantovim pismom iz vojske ti ni potrebno preveč verjeti, ker boš lahko preveč prizadeta. Na pomemben ples se lahko še sedaj pripraviš. Snidenje predlagaj takoj po soboti.

Oni: Opraviš boš lahko vsa dela, če boš pritisnil takoj na začetku tedna. Dobra vest v zvezi z žensko ti bo koristila. Tvoj vpliv po nadpovprečen.

DVOJKA
od 22. maja
do 21. junija

Ona: V družbo, kjer bi sprožila ljubosumje, ne hodi. Kmalu boš poučena o osebi, ki ti je všeč. Vendar nehaš tehtati ljudi in občudovati njihove sposobnosti.

Oni: Tisti, ki ti je pred kratkim svetoval, ima skrit, precej sebičen namen. Ne bodi počasen zase in prehitri za druge. Sosedom boš zanimiv.

RAK
od 22. junija
do 23. julija

Ona: Ko boš obljubo izpolnila, boš nadšev zadovoljna. Okolje se bo spremenilo. Ko boš pokazala večjo skromnost, bo moški do tebe bolj naklonjen.

Oni: Zaman čakaš na spremembo nekake ženskega značaja. Obrni ponos in močnost. Zaradi predmetov, ki gredo v škodo, si ne beli glave.

LEV
od 24. julija
do 23. avgusta

Ona: V težavah policijski pomoč pri prijatelju, ki te rad draži. Vsega ni treba opravičiti, zlasti ne znanj, ki misli, da brez nje sploh ne moreš izhajati. Odveč je skrb za ljubezen in znanjost.

Oni: Ne gremi občutkov s pramojnim spomini, ki jemljejo voljo in sproščeno. Tisto, kar te pri njej preseneča, izvira iz navad njegove rodbine.

DEVICA
od 24. avgusta
do 23. septembra

Ona: Povabila na sobotno smučanje ne odbijaj, še posebno, če bo šel fant, ki je v javnem lokalu sedel na tvoji desni strani. Teško pričakovano stanovanje boš čez nekaj tednov dobila.

Oni: Ob kozarku se pogovarjaj tako, da bodo drugi zasobesedni, ti bolj močnejši. Zabanjanje med ljudi bo koristno. V začetku tedna se boš po naključju zaljubila.

TEHINICA
od 24. septembra
do 23. oktobra

Ona: Za počitek po delu se ti naj ne zdi škoda časa. Tisto, čemur rečeš potrpljenje, je že neumnost. Njemu pokaži, da znaš biti svobodna.

Oni: Poskusil boš z delom, ob katerem ti bo ona v pomoč. Čeprav praviš, da si vzvišen, si v resnici podrejen. Postal boš simpatičen tisti, ki te je doslej najbolj opravičeval.

SKORPIJON
od 24. oktobra
do 22. novembra

Ona: V prihodnjem tednu boš imela v oblasti vaskogar, komur se boš namahnila. Dosej si je nujno pomoči smejala, ker si mislila, da znaš vse sama. Sicer pa ti vse to dela življenje prijetno in udobno.

Oni: Z zahtevami ne boš pretiravala, boš iskala vse v eni osebi: ljubico, svetovlako, kuharico in dobitnico. Pazi, kaj se bo splašalo.

STRELEC
od 23. novembra
do 22. decembra

Ona: Poročene se zrede, neporočene pa bodo hujšale, ker bodo preveč zaljubljene. Svoj denar še naprej žrtvuje za lepoto, umetnost in naravo.

Oni: Zanimal se boš za riave oči. Zagotovljen zaslužek te bo delal skoraj obestnega. V nedolgi boš romantično razpoložena, ker boš v okolju s prijetnimi tovaršicami in ljubljeno, ki ti zna ustreči.

KOZOROG
od 23. decembra
do 20. januarja

Ona: Zaradi novih posvedov na ljubezen in ljubezni moč boš spreminjala. Boš misla in lepa. Od dveh možnosti izkoristi le eno. Ne pozabi na uro. Premisli se bodo povečali svetlostaskam.

Oni: Uživaj boš, ko boš izpolnjeval njene želje. Imel boš mirne ure in eno večjo skušnjava. Na dveh koncih boš skril skrite rezerve.

RALPH URBAN:

Peklenski stroj

Davčni uradnik Oller je imel pravkar odmor, ko je na njegovi pisalni mizi zabrel telefon.

— Tu Ollerjeva žena, — je dejal neki ženski glas, — rada bi govorila s svojim možem.

— Lahko, — je dejal uradnik, — kaj pa je, Gerda?

— Oh, ti si! Hitro povej, Valdemar, ali pričakuješ kakšen paket, ali pa imaš kakšno skrivnost pred menoj?

— Kaj naj imam?

— Poslušaj, Valdemar, pravkar je bil tu neki mož bodečega pogleda, s črniimi ...

— He, koliko mož pa je bilo pri tebi?

— Eden no, kaj se neki norčuje. Zate je oddal paket in takoj odšel. Velik je, kot bi bila knjiga in precej je težak.

— Kdo je težak?

— Knjiga, — ne, ne, paket, pust me, da povem do kraja. Gre za sekunde. Pridi takoj domov. Nekaj strašnega slutim. Zdad sem ga obesila za vrstico zunaj ob kuhinjskem oknu.

— Povej mi Gerda, mar si bolna? Kaj si obesila?

— Tisti strašni paket.

— Čemu le, — je sedaj zavpil uradnik Oller, — čemu si ga obesila? Mar smrdi?

— Ne, tik-taka ...

— Tik ...

— Da, da, tik-taka.

— Morda je ura v paketu?

— Kje neki, kdaj pa dobiš ure v dar?

— Hm, — je grknil Oller, — odkar sem bil pri birni, res ne več.

— Končaj že s tem govoricenjem in brzi pridi! Brž, brž, saj moraš v telefonu slišati, kako trepetem. Prav gotovo je peklenski stroj ali atomska bomba ...

— Atomskih bomb za privatno rabo zdaj še ne izdelujejo, — je davčni uradnik Oller odvrnil že precej vznemirjen, — pridimi!

Hitro je odložil slušalko, se opravičil šefu in zdrvel v svojem avtu domov. Vsa iz sebe ga je žena že pred vhom čakala.

— Še vedno tiktaka. Vsa čas lahko eksplodira!

— Kar mirno, menda ne bo tako hudo, — si je Oller sam pri sebi dalj poguma. — Le kdo naj bi mi poslal v hišo peklenski stroj in čemu? Saj nimava sovražnikov.

— Nimava? — mu je Gerda ironično oponesla. — Ne enega ni v mestu, ki si ne bi želel, pogosti vsakega davčnega uradnika v zrak.

— Mislila, da nobeden od tistih, ki si jih rubil, ne hlepi po tvoji krvi? Jaz nesrečnica naj bom pa sedaj s teboj pogubljen. Le zakaj nismem poročila železnikarja!

— Čemu me obili znoj. Stršno in v vedno enakomernih presledkih je tolklo v paketu: — tik-tak-tak-tak.

INDIJA

V NEKAJ ŠTEVILKAH

V Indiji se vsako sekundo rodi otrok. Vsak dan ima Indija 55 tisoč prebivalcev več, vsako leto pa 21 milijonov več. Ta država ima le 2,4% suhe površine zemeljske krogle, a 14% svetovnega prebivalstva. Število prebivalcev te dežele je doseglo 510 milijonov.

Če se ne bo prirastek zmanjšal, bo Indija v naslednjih 28 letih podvojila število svojih prebivalcev, je izjavil direktor institucije za planiranje družine dr. Dipak Batija.

Gospodarske posledice teh števil postanejo jasnejše ob ugotovitvi, da je Indija povečala v zadnjih treh letnih planih proizvodnjo pšenice od 55 na 72 milijonov ton, da pa je razpoložljiva količina po prebivalcu manjša. Na začetku planiranja je bilo v državi 3,5 milijona brezposelnih, sedaj pa je — čeprav je bilo medtem odprtih 31 milijonov novih delovnih mest — 10 milijonov brezposelnih.

RADIJSKI PROGRAM od 21. do 27. jan. 1968

NEDELJA, 21. januar

6.00 — 8.00 Dobro jutro! — vmes ob 6.00 — 6.20 Poročila 6.30 Informativna oddaja 7.00 — 7.10 Poročila 7.20 Informativna oddaja 7.30 — 7.45 Za kmetijske proizvajalce 7.50 Informativna oddaja 8.00 Poročila 8.05 Radijska igra za otroke 8.40 Skladbe za mladino 9.00 Poročila 9.05 Poslušalci čestitajo 10.00 Se pomnite, tovariši! — 10.25 Pesni borce in dela 10.45 — 11.00 Lepe melodije — vmes ob 11.00 — 11.15 Poročila 11.15 Pogovor s poslušalci 12.00 Poročila 12.10 Poslušalci čestitajo 13.00 Poročila 13.15 Iz opernih partitur 13.40 Nedeljska reportaža 14.00 — 15.00 Lahko glasba — vmes ob 14.30 — 14.45 Humoreske tedna 15.00 Poročila 15.05 Sportna popoldne 17.00 Poročila 17.05 Operni pevci 17.30 Radijska igra 18.31 Tri Chopinove balade 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 V nedeljo zvečer 22.00 Poročila 22.15 Serebnadi večer 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo.

PONEDELJEK, 22. januar

4.30 — 8.00 Dobro jutro! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Radijski dnevnik 6.30 Informativna oddaja 6.40 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 14.00 Poročila 14.05 Razpoloženjska glasba 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Koncert moškega zbora 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Pojeta Nada Sevelj in Edvard Seršen 18.00 Poročila 18.15 Signala — 18.35 Mladinska oddaja: »Interna« 18.40 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Pevka Elda Viler 19.25 Pet minut za EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Skupni program JRT — v odmoru: »Kulturne diagonale« 22.00 Poročila 22.10 Radi ste jih poslušali 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo.

TOREK, 23. januar

4.30 — 8.00 Dobro jutro! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Radijski dnevnik 6.30 Informativna oddaja 6.40 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 14.00 Poročila 14.05 Razpoloženjska glasba 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 V torku na svidenje! 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Igra simfonien orkester 18.00 Poročila 18.15 Slovenska narodna glasba 18.45 Svet tehnike 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Pevka Marijana Deržaj 19.25 Pet minut za EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Od premiere do premiere 20.55 Pesem godal 21.15 Deset pevcev — deset melodij 22.00 Poročila 22.10 Glasbena medija 22.15 Skupni program JRT 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo.

SREDA, 24. januar

4.30 — 8.00 Dobro jutro! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Radijski dnevnik 6.30 Informativna oddaja 6.40 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 14.00 Poročila 14.05 Razpoloženjska glasba 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Na podlisk 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Mladina sebi in vam 18.00 Poročila 18.15 Odsodna deska, tretja vrsta 18.40 Naš razgovor 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.25 Pet minut za EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Händel: Radamisto 22.00 Poročila 23.05 Poročila 23.10 Literarni nokturmo.

CETRTEK, 25. januar

4.30 — 8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Radijski dnevnik 6.30 Informativna oddaja 6.40 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 14.00 Poročila 14.05 Razpoloženjska glasba 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Violini Tomaž Lorenc 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Simfonični koncert 18.00 Poročila 18.15 Turistična oddaja 18.45 Jezikovni pogovori 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Pevka Irena Kohont 19.25 Pet minut za EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni intermezzo 22.00 Poročila 22.10 Komorni večer 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo.

PETEK, 26. januar

4.30 — 8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Radijski dnevnik 6.30 Informativna oddaja 6.40 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 14.00 Poročila 14.05 Razpoloženjska glasba 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Koncertna skladba 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Poročila 17.10 Kmetijski nasveti 12.40 Popovke iz studija 14.30 Poročila 14.35 Obvestila in zabavna glasba 15.30 Priporočajo vam... 14.00 Poročila 14.05 Od melodije do melodije 14.35 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Naš podlisk 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Gremo v kino 17.15 Igramo beati 18.00 Poročila 18.15 Pravkar čisto 18.30 V knjižnica trza 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Godala v ritmu 19.25 Pet minut za EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Tekmovanje ansamblov 21.00 Veseli akordi 21.30 Iz fonoteke radia Koper 22.00 Poročila 22.10 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo.

SOBOTA, 27. januar

4.30 — 8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Radijski dnevnik 6.30 Informativna oddaja 6.40 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 14.00 Poročila 14.05 Razpoloženjska glasba 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Radijski dnevnik 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Naš podlisk 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Gremo v kino 17.15 Igramo beati 18.00 Poročila 18.15 Pravkar čisto 18.30 V knjižnica trza 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Godala v ritmu 19.25 Pet minut za EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Tekmovanje ansamblov 21.00 Veseli akordi 21.30 Iz fonoteke radia Koper 22.00 Poročila 22.10 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo.

Delavska univerza Ptuj

Delavska univerza Ptuj bo priredila od 19. do 23. januarja 1968 v svojih izobraževalnih centrih naslednja predavanja:

PETEK, 19. JANUARJA
VIDEM: Proizvodnja koruze, krompirja in pšenice, celotna tehnologija; predaval bo inž. Matko Zemljiti; ob 18. uri v šoli.

NEDELJA, 21. JANUARJA
ZETALE: Zdravstvena zaščita pri pitanju govedi, prva pomoč; predaval bo dipl. vet. Bogdan Lah; ob 7. uri zjutraj v šoli.

PONEDELJEK, 22. JANUARJA
TRNOVSKA VAS: Tehnologija pitanja mesnatih svinj, zdravstveno varstvo pri pitanju svinj; predaval bo dr. Stefan Bauman; ob 18. uri v šoli.

TOREK, 23. JANUARJA
MARKOVCI: Tehnologija pitanja mesnatih svinj; predaval bo inž. Franc Vraber; ob 18.30 v šoli.

SREDA, 24. JANUARJA
GRAJENA: Tehnologija pitanja mesnatih svinj, zdravstveno varstvo pri pitanju svinj; predaval bo dr. Stefan Bauman; ob 18.30 v šoli.

CETRTEK, 25. JANUARJA
DORNAVA: Proizvodnja krompirja, koruze in pšenice, celotna tehnologija; predaval bo inž. Matko Zemljiti; ob 18.30 v gasilskem domu.

ROGOZNICA: Pitanje telet do 200 kilogramov, finis pitanja do 400 kilogramov; predaval bo dipl. inž. Stanko Korenjak; ob 18.30 v zadrnem domu.

Delavska univerza Ljutomer

Ob praznovanju stoletnice čitalnice v Ljutomeru bodo sedanjno matično knjižnico razširili za dva prostora. Odprli bodo poseben oddelček za leposlovno literaturo in poseben pionirski oziroma mladinski oddelček. Da bi lahko uredili navedene prostore, nabavili nove knjižne police, karbotočno omarico in drugo, bo Ljutomerska delavska univerza (v njenem okrilju deluje matična knjižnica) potrebovala 15.230 N din.

Ob praznovanju stoletnice, ki sovpada s praznovanjem I. slovenskega tabora, bo delavska univerza s pomočjo študijske knjižnice iz Maribora priredila veliko razstavo knjig, ki bo širšega geografskega pomena. Izdatki za to razstavo bodo znašali okrog 3500 N din.

V letošnjem letu bodo tudi matično knjižnico uredili za svobodni pristop h knjigam ter odprli oddelček študijske literature. V ta namen so že sodelovali z nekaterimi založniškimi podjetji pogodbe o nabavi te literature. Ljutomerska temeljno izobraževalna skupnost je zagotovila pomoč 10.000 N din za nabavo novih knjig. Zaradi nerazvitosti Ljutomerske komunije je delavska univerza poslala prošnjo republiknemu skladu za pospeševanje kulturne dejavnosti, da bi ji dodelil pomoč za redno dejavnost matične knjižnice v enakem znesku. —P

OBJAVA

V ponedeljek, 22. januarja 1968, gostuje v Ptuj mariborsko gledališče s komedijo Branislava Nušića Gospa ministrica. Mladinska predstava bo ob 16. uri, večerna za odrasle pa ob 19.30.

Vstopnice so po 6, 5 in 4 nove dinarje in jih lahko rezervirate po telefonu na številko 77-494 ali pa osebno v gledališki pisarni (vhod z zadnje strani).

Predprodaja vstopnic pa bo v nedeljo, 21. januarja, od 9. do 11. ure, v ponedeljek, 22. januarja, od 15. do 17. ure in eno uro pred predstavo pri gledališki blagajni.

Vse one, ki imajo stalno rezervacijo, opozarjamo, da prevzamejo vstopnice v nedeljo ali ponedeljek ob navedenih urah pri gledališki blagajni. Če tega ne bodo storili, bomo njihove vstopnice prodali drugim.

PROGRAM RADIA PTUJ od 21. do 27. jan. 1968

NEDELJA, 21. januar

Od 16.30 do 17. ure — tedenski pregled poročil, obvestila in reklame, posnetki z obnega zbora sindikatov ptujске občine, razgovor o gospodarstvu z gozdovi, iz naših delovnih kolektivov, nove avtobusne proge Komunalnega podjetja Ptuj, magnetofonski zapis o Planinskem društvu Ptuj in nove plošče Jugotona. Od 12. ure dalje — čestitke poslušalcem.

PONEDELJEK, 22. januar

Od 15.15 do 17. ure — poročila, obvestila in reklame, glasba in šport (reportaže in razgovori).

TOREK, 23. januar

Od 15.15 do 17. ure — radijska univerza — predavanja o telesni vzgoji in športu, obvestila in reklame ter oddaja: »Kar ste izbrali — to predvajamo«.

SREDA, 24. januarja

Od 15.15 do 17. ure — poročila, obvestila in reklame ter oddaja: »Kar ste izbrali — to predvajamo«.

CETRTEK, 25. januar

Od 15.15 do 17. ure — oddaja za citibane in pionirje, mladina Ekonomike srednje šole Ptuj, magnetofonski zapis o delu mladine v občini Ormož in mladina pred kongresom Zveze mladine Jugoslavije.

Ob PETKIH NI PROGRAMA

SOBOTA, 27. januar

Od 15.15 do 17. ure — poročila, obvestila in reklame ter oddaja: »Novi posnetki — nove plošče«.

V ostalem času prenos programa RTV Ljubljana.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI PTUJSKE OBČINE

Občinska zveza za telesno kulturo v Ptuj je priredila v soboto, 13. januarja, v prostorih hotela Petovija v Ptuj sprejem za najboljši športnike občine Ptuj za leto 1967.

Slavnostni razpisni so prisostvovali poleg predstavnikov občinske zveze še sekretar občinskega komiteja ZKS Branko Gorjup in podpredsednik občinske konference SZDL Jože Stropnik. Najboljši športnik ptujске občine za leto 1967 je atlet Janez Mežnaric iz Bukovce, ki tekmuje za TVD Partizan Kidričev. Drugi je Stanko Vrbančič, motorni pilot iz Kidričevega, član aerokluba Ptuj. Tretji je Rudi Rakus iz Ptuja, strelec na glinaste golobe, član lovske družine Ptuj. Četrto mesto je zasedla orodna telovadka Anica Vrtič iz Ptuja, članica TVD Partizan Kidričev. Naslednja mesta so osvojili naslednji telovadci in športniki: peti je strelec Gole iz Cirkulana, šesta Ida Mešaric iz Ptuja, sedmi Oto Mešaric iz Ptuja. Oba sta člana TVD Partizan Ptuj; osmi je modelar Alič, Ptuj,

deveta Lidija Klanjšek, atletinja Partizana Kidričev, deseti nogometaš NK Aluminij Tolič, Kidričev, enajsti Peter Jurkovič, rokometas RK Drava, Ptuj, dvajseta Angela Kolarik, atletinja TVD Partizan Markovci in trinajsti Lipavšek, nogometaš, član NK Drava, Ptuj.

Najboljši Janez Mežnaric je prejel pokal občinske zveze za telesno kulturo Ptuj, kot najboljši športnik Ptuj 1967. Poleg tega so prejeli vsi tudi darila, ki so jih prispevali trgovsko podjetje Merkur, Izbera, obrat za kletarstvo Slovenske gorice, alkoholna industrija Podvaja, kraljeva skupnost Ptuj, občinski sindikalni svet Ptuj, občinska konferenca SZDL Ptuj, pekarna Vinke Reš, izdelovalec kravat Vnuk in še nekateri drugi.

Vsem, ki so karkoli prispevali k tej slavnostni proglativni, se organizator ObZTK Ptuj najlepše zahvaljuje z željo, da bi v naslednjem letu imeli naši športniki še večje in lepše uspehe kot v letu 1967. —OP

Najboljši ptujski športniki na prir editvi v Kidričevem

Amatersko gledališče — Ptuj uprizori

v nedeljo, 21. januarja, ob 15. uri popoldne za otroke in odrasle mladinsko igro s petjem

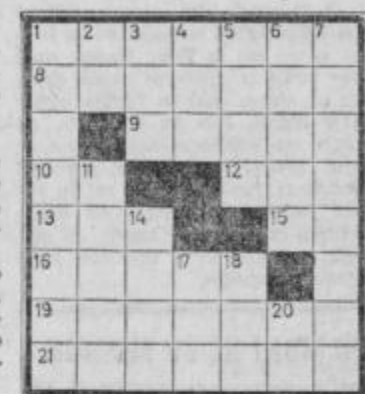
KEKEC

Predprodaja vstopnic v gledališču.

Križanka 2

Vodovavno: 1. najtrši in najdražji kamen; 2. vinotok; 3. priljubljen ameriški western; 4. avtomobilska oznaka za Turčijo; 5. soha, statua; 6. oglašanje jelena; 7. avtomobilska oznaka za Reko; 8. tepec, bedak; 9. število tiskanih izvodov, tiraža; 10. nogometni klub angleške 1. lige.

Napivno: 1. miselni sestav, načelo; 2. levi pritok Kame; 3. oče; 4. mehak glas; 5. antično računalno; 6. nemirnost; 7. vrsta lahke volne; 8. tkanine; 9. delavci v rudniku; 10. spodnji, napaka; 11. vzklík pri bikoborbi; 12. japonska plokovna mera; 13. pritrdilnica. (edl)

REŠITEV KRIŽANKE 1:

Vodovavno: 1. kompot; 2. apreter; 3. krona; 10. AP; 12. kan; 13. PAP; 15. TS; 16. atest; 19. lepenka; 21. kristal.

ZA RAZVEDRILLO

»Povej no, Kmetec, zakaj je tvoj nos tako rdeč?«

»Tako ti povem: žari od veselja in ponosa, ker se ne vtiha v stvari, ki ga nič ne brigajo!«

V neki gostilni je gost zahteval: »Toplo limonado, prosim!«

»Nimamo je; pač pa je pivo pri nas precej toplo,« odvrne uslužnata natakarka.

Miha pride v mesto in gre obedovat v restavracijo. Poskusi hoče polže; zato jih naroči in pohrusta kar z lupinami. Natakarka začudeno gleda in končno le upraša, kako so mu teklini!

RODILE SO:

Angela Kuhar, Podvinci 16 — deklica; Teresija Fuks, Janežovski vrh 15 — Mileno; Marija Orevenšek, Njiverce 12 — Zvezdana; Angela Frank, Lovrenc na Dravskem polju 21 — Marjeta; Ivana Dušar, Markovci 77 — Irena; Tatjana Antonič, Satriško b. 10; Ljutomer — Nataša; Marija Bračič, Placar 22 — deklica; Marija Hebar, Sardinje 25 — deklica; Zofija Sumak, Ormoška 11, Ljutomer — Andreja; Ivana Lovrec, Bolehnečice 18 — Ljutomer — Monika; Marija Venjak, Placarovi 1 — deklica; Angela Jernek, Stanovina 14 — Bojana; Jožefa Forst-

Nesreča ne počiva

V zadnjem času so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci:

Ana Murko (rojena 1925), Sela 8, je padla ter si poškodovala hrbtnico; dr. Ciril Korpar, Trubarjevo naselje, Ptuj, je padel ter si poškodoval nogo; Martin Glazar (1913), Zgornja Pristava, je padel z mopedu ter si poškodoval rebra; Bogo Laura (1909), Brstje 12, si je pri prometni nesreči poškodoval levo nogo; Alojz Horvat (1921), Formin 14, se je poškodoval pri delu v službi; Marija Zunković (1950), Stopno 7, je padla in si poškodovala desno koleno.

Prometne nesreče

13. januarja 1968 se je ob 10.45 na cesti I. reda Ptuj — Ormož v Budini nasproti Tehnoservisa pripetila hujša prometna nesreča med osebnim avtomobilom MB 73-58, ki ga je vozil Plavec iz Ptuja, in otrokom Bogomirum Laurem iz Brstja pri Ptuj, starim osem let. Deček je dobil hujše telesne poškodbe in bil prepeljan v ptujsko bolnišnico.

16. januarja ob 15.20 sta na Mariborski cesti v Ptuju trčila avtobus MB 121-85, ki ga je vozil Franc Potonik iz Ptuja, in tovorni avtomobil ZIG 156-21 z voznikom Julijem Mihličem iz Zagreba. Na avtobusu je nastalo za 300 novih dinarjev materialne škode. Telesnih poškodb ni bilo.

Tržne cene

povrtnine in sadja v ptujski poslovalnici »Povrtnine« (pri Magdi)

Jabolka I 2,60, jabolka II 2,30, suhe slive 5,40, odprte smokve 4,80, ajdova kaša 7, arašidi 1,45, banane 4,90, ananas 6, grapefruit 3,80, limone 4,50, mandarinske 4,50, celi orehi 5,40, orehi — jedca 26, pomaranče 4,10, rozine 4,70, cvetača 3,90, čebula 2,30, česen 12, jedilno korenje 1,50, krompir I 0,90, krompir II 0,80, ohrovt 2,50, pesa 1,90, peteršilj 3,30, por 2,60, črna redkev 1,20, krala repa 1,60, solata (endivija) 4, zelena 3, sveže zelje 2,50, kislo zelje 1,90, fižol (prepelčar) 4,50, fižol (tetovci) 3,90, papirnate vreče 3,15, jajca 0,56, belo olje 11 5, belo olje 0,51 2,30, bučno olje 11 12, bučno olje 0,51 6,20.

»O, prav dobri so bili,« odvrne Miha, »samo pretrdo zapencen!«

Na Angleškem je sodnik rekel obtožniku, ki je imel dolgo črno brado: »Po vsem sodeč, kar je napisano o vas v obtožnici, je vaša vest prav tako črna kot vaša brada.«

Prebrisani zločinec pogleda gladko obrabeno sodnika in odvrne: »Če se vest ravna po bradi, mylord, potem vi nimate nič vesti!«

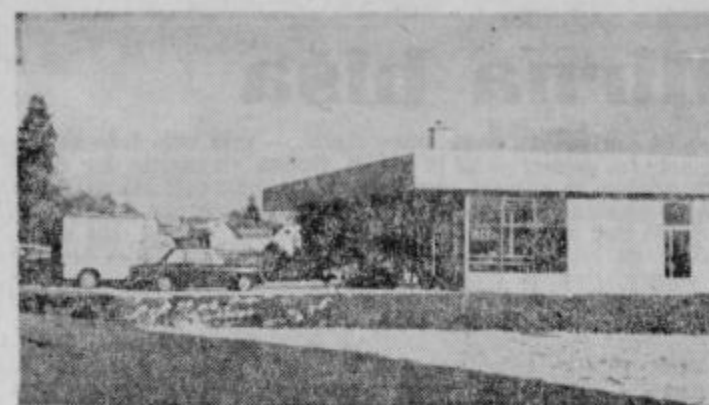
Nezadovoljni gost: »Natak, ta krompir je pa še čisto surov! Prosim, pokličite gostilničarja!«

Natak: »Ne bi vam priporočal! Ta je žele surov, ta!«

Jožef Zajček, Trnovec 4, in Marija Jurčič, Draženci 70.

UMRLI JE:

Jožef Galparič, Krčevina, pri Ptuj 46, rojen 1882, umrl 11. januarja 1968.

Novo iz TP Izbira Ptuj Nova samopostrežnica ŽI VILA je na pravem mestu

Nova, pred 20 dnevi odprta samopostrežna trgovina na Ljutomerski cesti v Ptuj — ŽIVILA, se že uveljavlja. Trgovino ves dan nepretrgoma obiskujejo kupci. Sortiment je pester, blago je sveže. Kupci najbolj hvalijo oddelke z vedno svežim mesom. Tudi obisk v bifeju je velik, saj sta v njem pijača in jedaja po dostopnih cenah. Zadovaljni so odjemalci in prodajalci. Promet v samopostrežni trgovini prča, da je lokacija primerno izbrana in da je bila trgovina željno pričakovana. V poletnih dneh bo še bolj dobrodošla, ker si kolektiv prizadeva za redno oskrbo.

Priprave na trgovski ples

Člani kolektiva TP IZBIRA skrbno pripravljajo vse potreb-

no, da bo 12. trgovski ples uspel. Bo v Kidričevem (v dvorani) 10. februarja 1968 ob 20. uri. Na razpolago bodo okusna večerja in druge jedi ter dobra vina vseh vrst. Za zabavo bo skrbel priznani ansambel. Na plesu bo tudi žrebanje daril. Vsako mizo bodo obdarili z bogato obloženo košaro. Za prevoz tja in nazaj bodo vozili avtobusi.

Večji blagovni promet kot lani

V TP IZBIRA so v letu 1967 opravili za 19,6% večji blagovni promet kot v letu 1966. Prodali so za 3,954 milijona starih dinarjev prehranbnega, tekstilnega in tehničnega blaga. Letos bodo dogradili in pred mesecem majem odprli novi trgovini POTROŠNIK in NOVI DOM na začetku Mariborske ceste na Bregu. Upajo tudi, da bodo s podobnim uspehi pri Sejmišču in na Turnišču.

SOLSKI CENTER ZA KOVINSKO STROKO V PTUJU
proda več mizarskih strojev, orodja, strožnico za kovinarje, omare in mize. Oglasite se v solskem centru za kovinsko stroko v Ptuj, Rajčeva ulica.

OPEKARNA ŽABJAK — PTUJ

Razpisna komisija razpisuje delovno mesto

direktorja podjetja

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. mora imeti srednjo strokovno izobrazbo opekarske smeri in najmanj deset let delovne prakse, od tega najmanj pet let v opekarski stroki;

2. ne sme biti obsojen za kazniva dejanja iz 55. člena temeljnega zakona o podjetjih in ne sme mu biti s sodno odločbo prepovedano opravljanje funkcij dolžnosti direktorja;

3. mora biti družbeno in gospodarsko razgledan. Rok za vlaganje prošnje je 15 dni po objavi razpisa v časopisu. Kandidati morajo predložiti k prošnji na razpis dokaz o potrebnih strokovnih izobrazbi in praksi ter kratak življenjepis.

MALI OGLASI

PRODAM POSESTVO s poslopji, delno živim in mrtvim inventarjem, okoli 19 ha raznih kultur in okoli 7 ha gozda okoli hiše. Hvalitni 1, pošta Vitomarci (Slovenske gorice).

PRODAM DVE PARCELI Vičavska pot 9, Ptuj.

PRODAM 16 GRAMOV ZLATA